[VI]ERDE JAAR. N°. 928.

1840.

MAANDAG 9 NOVEMBER.

DE AVONDBODE,

Abonnement
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.
Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

Prijzen
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... *f* 7.—
en *Buitensteden* franco .... » 8.—
ADVERTENTIËN.
ZEVEN REGELS of minder .... *f* 1.75.
Elken regel meer .... » 25.
ZEGEL voor elke Advertentie en herhaling .. » 35.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

TWEEDE EDITIE.

Tweede Editie.

NEDERLANDEN.

[AMS]TERDAM 8 Nov. Z. M. heeft den sergeant-titulair F. D. G. Rolan[d] benoemd tot 2den luit. bij de artillerie in West Indië.

— Men leest in het *Journal de la Haye*: — « Wij vernemen met groot genoegen, dat onze jeugdige landgenoot Joseph van Gelder, eerste hoboïst [van] den schouwburg te Rijssel, als eerste prijs heeft behaald eene gouden medaille, groot stempel, wegens de compositie eener ouverture voor vol orkest. Men voegt er bij, dat de commissie, tot het oordeel over de competitie geroepen, dezelve zeer naauwkeurig geschreven gekeurd, en in den maker grooten aanleg en talent heeft erkend.

« Onze lezers zullen zich ongetwijfeld herinneren, dat deze niet de eerste maal is, dat wij het succes van den heer van Gelder als toondichter moeten vermelden; en tevens, dat, vóór weinig tijds nog, wij hem allen lof hebben toegezwaaid wegens de stukken, door hem op een concert in deze residentie uitgevoerd, en welke getuigden van de uitstekende vorderingen van dezen jeugdigen kunstenaar. »

— Men leest in een der dagbladen, uit Rotterdam dd. 5 November, het volgende, met eene L. geteekend: « Men verneemt, dat de raad dezer stad, nadere vertoogen bij de hooge regering hebbende ingebragt over het plaatsen van het entrepôt aan de westzijde der stad, op gronden aan die stad toebehoorende, de reeds bepaalde vestiging op dezelve nog in overweging ligt. Ten gevolge hiervan zou er mogelijkheid bestaan, dat men de voorkeur gaf of, aan het plan reeds vroeger door de speciale commissie, ten dien einde door Z. M. Willem I. benoemd, voor het beste gekeurd, namelijk buiten de oude Oostpoort, beneden dijks, op Kralingens territoir, met eene ... door den hoogendijk, of aan een ander ontwerp, volgens hetwelk het ... deel van de beide kaaijen van het Haringvliet daartoe zou worden ..., met eene kaai tusschen de palen in de Maas en de achterzijde van het Haringvliet, welke dan tot nederlage zou dienen ter dienste van de rijnvaart. Welk plan men ook volge, wenschelijk is het, dat eindelijk de zaak zelve op de eene of andere wijze haar beslag krijge, en niet langer afhange van een stelsel van op de lange baan schuiving, ten einde bijzondere belangen en begrippen door te drijven.

« Ofschoon vele kooplieden van rang van allen entrepôt-bouw afkeerig zijn, ... er niet minder anderen, welke naar de vestiging dezer inrigting verlangen. Behalve den duitschen commissiehandel, in Rotterdam thans zoo ...end, deelen ook vele eerste hollandsche huizen in dit gevoelen. Het is niet te ontkennen, dat de locale gelegenheid van Rotterdam, ter dezer zake van Amsterdam veel verschilt, door de meerdere bergplaatsen onder ... de pakhuizen der kooplieden; doch deze bijzonderheid moge het onnoodzakelijk maken, dat men te Rotterdam het entrepôt niet op zoo ruime schaal bouwe als te Amsterdam geschied is; doch daarom is en blijft een nieuw entrepôt, vooral voor den zoo aanmerkelijken duitschen handel, eene ware behoefte voor Rotterdam. Men twijfelt dus niet, of onze tegenwoordige Koning zal op dit punt spoedig een beslissend besluit nemen, zoo veel mogelijk tot algemeen genoegen, opdat de gordiaansche knoop worde doorgehakt en de handel eindelijk wete, hoe deze zaak beslist wordt, ter vermijding van vele extra kosten, welke van de bijzondere entrepôts thans het gevolg zijn.

« Gelukkig zou het voor Rotterdam's welvaart zijn, wanneer ten deze alle verschil van meening week voor eene daadzaak, ongetwijfeld van algemeen [bel]ang, en waarvan de zwarigheden, die in alle zaken bestaan, voldoende konnen worden opgelost. »

'sGRAVENHAGE 7 Nov. In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal van heden heeft de heer Tromp den eed afgelegd.

Er is voorts mededeeling gedaan: 1°. van een koninklijk besluit, betreffende het eervol ontslag van den baron van Sytzama, als lid van de tweede kamer der staten-generaal, en 2°. van een ander besluit, waarbij de luit.-generaal Schuurman eervol wordt ontslagen als directeur-generaal van oorlog, en de generaal-majoor List in zijne plaats wordt benoemd.

Er zijn ingekomen twee nieuwe ontwerpen van wet, als een behelzende wijzigingen in de wet, handelende over den accijns op de suiker, en het ander wijzigingen bevattende in die van 29 Dec. 1835, strekkende tot bevordering der belangen van den landbouw.

Deze ontwerpen benevens de daarbij behoorende stukken, zullen aan de afdeelingen verzonden worden. Aan de kamer wordt hulde gedaan van een vervolg op het werk, getiteld: *De Antecedenten van de Tweede Kamer*.

De commissie tot herziening van het reglement der kamer brengt verslag uit, voor zooveel de regeling der uitvalling van de leden uit het hertogdom Limburg betreft. Op haar voorstel, wordt zulks aan het lot overgelaten, en zullen dienvolgens aftreden, de heer Keerens in 1841; de heer Michiels van Verduijne in 1842, en de heer Cornelie in 1843.

Een ingekomen verzoekschrift, wordt aan de commissie verzonden. Deze doet, bij monde van den heer van Hoorn van Burgh, verslag: 1°. over een request, nopens den landbouw; 2°. over een verzoek van een' ingezeten van Rotterdam, die zich beklaagt over het drukkende der plaatselijke en polderlasten. Beide stukken worden ter griffie nedergelegd.

Hierna wordt de zitting opgeheven.

De afdeelingen der kamer hebben zich heden met de financiële voordragten bezig gehouden. Maandag zullen zij dit onderzoek voortzetten.

Heden heeft Z. Exc. de minister van financiën ook een langdurig onderhoud over de genoemde voordragten gehad met de centrale afdeeling; de bijeenkomst heeft geduurd tot aan de openbare zitting der kamer van heden.

Aan de leden der kamer is thans rondgedeeld een algemeene staat van vergelijking tusschen de raming van 's rijks inkomsten over het dienstjaar 1840, en de opbrengst over de vier laatste maanden van 1839, met bijvoeging van de ontvangsten over de acht eerste maanden des jaars 1840.

Daaruit blijkt, onder anderen, dat de werkelijke opbrengst gedurende dat tijdvak beloopen heeft *f* 52.449,649.39½, en dat dezelve geraamd waren op *f* 51,776.484.93, zoodat de werkelijke opbrengst de raming heeft overtroffen met *f* 673,164.46½. Er is gedurende dat tijdvak werkelijk ontvangen: grondbelasting *f* 8.781 582.53; personeel *f* 4.830.000; patenten *f* 1,627.500; inkomende en uitgaande regten *f* 4,027,700.57; accijnsen: suiker *f* 53.464.90½; wijn *f* 1.029.580.22½; binnenlandsch gedistilleerd *f* 3,762,546 65; buitenl. gedistilleerd *f* 266.734.63; geslagt *f* 1.731.114.73; Zout *f* 1,426.917.44½; Zeep *f* 871.166.76½; bier en azijn *f* 319.390.65; turf *f* 1,106,042.70½; steenkolen *f* 516,721.72; gemaal *f* 2,910.708.29½; 10 pCt. collectief zegel *f* 1.477 269.36; loterijen *f* 496.369.56½; jagt en visscherij *f* 112.060.32; inkomsten der domeinen van Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, overgedragen bij de wet van 25 Mei 1816 *f* 190,000; verkoopingen en verschillende ontvangsten *f* 511.700.34; overschot der middelen over 1837 *f* 361 027.40; aanvulling uit hetgeen reeds gebleken is, dat de opbrengst der middelen over 1838 meerder heeft bedragen dan voor hetzelve is geraamd *f* 850.000; opbrengst van het kapitaal van *f* 6,000.000, werkelijke schuld à 5 pCt., volgens de wet van 30 December 1839 *f* 5.926,284.01½; te zamen, zoo als hierboven is opgegeven *f* 52.449,649.39½.

— De heer Magnée, schoonschrijver des Konings, heeft de eer gehad aan Z. M. Willem II, aan te bieden Hoogstdeszelfs portret ten voeten uit. Z. M. na hetzelve naauwkeurig bezigtigd te hebben, heeft den maker in vleijende bewoordingen zijn genoegen te kennen gegeven, over dit schoone stuk, waarin hij evenveel talent als smaak heeft ten toon gespreid.

(*J. d. l. H.*)

JOURE 4 Nov. Heden is met het beste gevolg van de werf de Vigilantie van stapel geloopen het schooner kofschip *Arjen Brouwer*, groot circa 140 roggelasten, en gebouwd door de scheepsbouwmeesters S. Geerts en Zoon, voor rekening der reederij, onder directie van den heer A. Brouwer, om bevaren te worden door kapitein A. J. de Boer.

ST. ANNALAND 2 Nov. Als eene bijzonderheid, ten aanzien van den burgerlijken stand dezer gemeente, kan men vermelden, dat sedert den 17 Junij tot den 31 October dezes jaars, op eene bevolking van ruim 1,700 zielen, slechts één sterfgeval heeft plaats gehad, terwijl daarentegen in dat zelfde tijdvak vier en twintig geboorten zijn aangegeven.

MIDDELBURG 6 Oct. Wij vernemen, dat op gisteren eene commissie uit de gedeputeerde staten dezer provincie naar 's Gravenhage is vertrokken, om Z. M. den Koning met deszelfs komst tot den troon geluk te wenschen. Zijnde Z. Exc. de heer staatsraad gouverneur dezer provincie reeds van deszelfs reis, tot bovengenoemd oogmerk, alhier teruggekeerd.

FRANKRIJK.

PARIJS 6 Nov. De kamer der afgevaardigden heeft hare zitting ten 1½ ure geopend. Het voorloopig bureau is zamengesteld uit de heeren: Persil, Guilhau, Combatel de Leyval en Paillard du Clerc, als zijnde de 4 jongste leden. De president gaat over tot de trekking voor de afdeelingen. Er zijn ongeveer 300 leden tegenwoordig; op de bank der ministers zijn de heeren Teste, minister van openbare werken, en Cunin Gridaine, minister van koophandel.

De voorzitter leest eenen brief voor van den heer Pilet du Hellés, die zich in de noodzakelijkheid bevindt zijn ontslag aan te bieden, en eenen brief van den generaal Subervie, die kennis geeft, dat een dringende last van het ministerie van oorlog hem uit Parijs verwijdert, benevens twee brieven van de heeren Carnot en Prosper Chasseloup Laubat, die zich verontschuldigen, wegens hunne tijdelijke afwezigheid. De trekking der afdeelingen volbragt zijnde, wordt de openbare zitting geschorst, en begeven zich de afgevaardigden in hunne verschillende afdeelingen, tot het benoemen der presidenten en secretarissen. Men verneemt, dat de conservative partij 12, en de oppositie slechts 6 van hare candidaten in de afdeelingen heeft zien benoemen.

Ten 3 ure wordt de openbare zitting hervat. Het nazien der volmagten aan de orde zijnde, worden die van acht leden goedgekeurd, en doet de heer Charamanle verslag wegens de verkiezing van den heer Jollan. Na eenige woordwisseling over het cijfer der belasting, door dien heer betaald wordende, wordt zijne toelating door middel van stemming bij meerderheid beslist.

Vervolgens wordt overgegaan tot de stemming ter benoeming van eenen president der kamer voor de tegenwoordige zitting.

Omstreeks ten 5 ure is de stemming afgeloopen. Het getal der stemmenden is 390. De heer Sauzet heeft 220, de heer Odillon Barrot 154 stemmen, de overige briefjes zijn oningevuld.

De heer Sauzet is derhalve benoemd tot voorzitter der kamer.

De aanspraak des konings geeft aan de verschillende partijen, met betrekking tot het oostersche vraagstuk en de binnenlandsche gisting, weinig genoegen. De *Presse* bewaart er alsnog het stilzwijgen over. De *Capitole* zegt, dat de troonrede hare opstellers zoo mager vertoont, zoo geheel ontbloot van allen schijn van kracht, dat hij gelooven zou onedelmoedig te handelen, als hij zijne minachting niet kwijtschold aan menschen, die waarschijnlijk bedoeld hebben, hunne tegenstanders binnen en buiten 's lands om mededoogen te smeeken. — Deze troonrede, zegt de *National*, heeft geene andere beteekenis, dan: vrede buiten 's lands en oorlog inwendig. De heer Guizot heeft, sedert hij bestaat, geene andere bestemming gekend, en het was ons niet moeijelijk den glimlach te verklaren, die zich op de gezigten der gezanten van Oostenrijk, Pruissen en Rusland vertoonde, op het oogenblik, dat het programma van het ministerie eene zoo pijnlijke aandoening in de zaal te weeg bragt. Nooit is ons land zoo diep vernederd. Er bleven slechts twee uitersten: Men moet zijnen naam afzweren, zijne schande verzwelgen, en als eene vervallen en verloren natie leven, of eene verschrikkelijke worsteling hervatten, aan het einde van welke behoud en grootheid des vaderlands is. De troonrede, schrijft de *Gazette de France*, is niet geschikt om de goede burgers gerust te stellen. Zij, die haar ingaven, hebben zich niet tot de hoogte der omstandigheden weten te verheffen, en men vindt er niets in, dat aan het nationale gevoel, en aan de bezorgheid van geheel Frankrijk waardig is. Wij zeggen het met smart; maar het ministerie heeft den toestand niet begrepen, en onwillekeurig denken wij aan het gezegde uit de Macabeën: Het is niet door deze mannen, dat Israël kan worden gered. — De *Siècle* verklaart, dat hij niet dan rood van schaamte spreken kan over de onverklaarbare aanspraak, welke het ministerie de onbegrijpelijke dwaasheid gehad heeft, in 's konings mond te leggen. — Het is de waarheid, roept de *Constitutionnel* uit, de troonrede is eene herroeping van de staatkunde, welke sedert Julij gevolgd is. De armoede der paragraaf betreffende het Oosten komt te sterker uit, door hare vergelijking tegen den hoogen toon, die gevoerd wordt over onze geschillen met het argentijnsche gemeenebest. Maar, wij bidden u, laat dat ellendige gemeenebest voor hetgeen het is, en let beter op hetgeen u van naderbij betreft. Gij wilt Frankrijk doen eerbiedigen! Wel, mijn God! het is niet in de omstreken van kaap Horn, dat het beleedigd is. Ziet maar digter bij u, in de Middellandsche zee. — Nooit, zegt de *Courrier*, heeft eene groote natie eene minder waardige taal gevoerd. De ministers hebben niet gevreesd, de verantwoordelijkheid voor dezelve op zich te nemen; welnu, zij kome dan ook met al hare zwaarte op hen neder. Wat de ministers van de troonrede verwacht hebben, weten wij niet. Het volk echter is beter dan zij, die hetzelve regeren. Al verbeelderen zich de ministers, zij zullen er niet in slagen het volk gerust te stel-

MENGELWERK.

EEN AVONTUUR.

De bedaardheid des Duitschers is evenzeer ten spreekwoord geworden als de luchtige zin van den Franschman, de trots van den Engelschman en de ijdelheid van den Spanjaard. Wat er ook van wezen moge, indien een reiziger echter in den avond van den 22 November in de hoofdstad aankwam, zoude hij niet ongenegen zijn, die bedaardheid in twijfel te trekken; niets ontmoet hij dan van dien kouden ernst, welken hij verwachtte; overal ziet hij vreugde en beweging: men viert het feest der *H. Cecilia*.

De 22 November was wederom aangebroken. Allen beijverden zich om hun offer aan de algemeene vreugde te brengen. Allen! neen, ik bedrieg mij. In eene kleine kamer, op eene vierde verdieping, zat een jongeling bij een oud klavier, terwijl hij vreemde en ongekende accoorden op dezelve voortbragt, waarin men echter eene geoefende en vaste hand herkennen kon; hij scheen zeer in gedachten verdiept: dikke rookwolken stegen uit zijne pijp op. Het was een kunstenaar, die onlangs eerst te *Weenen* was aangekomen; hij had nog geene betrekkingen kunnen aanknoopen. Hij kwam in de hoofdstad roem en rijkdommen zoeken, maar zijne eenzaamheid en de armoede van het vertrek toonden genoegzaam, dat hij geen van beiden gevonden had.

« Drommels! » sprak hij eindelijk, zijne pijp uitkloppende, « drommels, het is niet aangenaam, zóó den avond door te brengen! Ziedaar, wat ik te danken heb aan de Weeners. Dat de Hemel hen straffe! Mijne symphoniën, mijne lievelingen geweigerd door die ezels van uitgevers!... ellendige Midassen!... en mijne middelen!... »

Hier bragt hij zijne hand aan zijn' vestzak, en de stand van zijne onderlip duidde genoeg aan, dat zijn onderzoek geene bevredigende uitkomst opleverde.

« Welaan, » liet hij er op volgen, « zeker is *Weenen* mij niet gunstig; ik moet het stof van mijne voeten op die ondankbare stad afschudden, en andere Lares zoeken. O! indien die bekoorlijke ANNA mij niet terug hield, zoude ik reeds lang vertrokken zijn! maar zij bemint mij zoo teeder, en zij is zoo schoon! En ik, het is maar al te waar, dat ik haar hartstogtelijk lief heb Waarom, ben ik ook hier gekomen? Een wereldburger als ik moest nooit zijne tent opslaan op eene plaats, waar jonge en schoone meisjes zijn. »

Zijne kamerdeur opende zich, en een jong meisje, schoon en lagchende als eene pas ontsloten rozenknop, verscheen.

« ANNA! lieve ANNA.... »

« Ik hinder u misschien, » zeide zij, met eene eenigzins bewogen stem; « maar ik kom hier, omdat ik u dezen morgen treurig heb gezien. »

« Ja! gij hebt het geraden, uwe tegenwoordigheid verheugt mij. »

« Ik heb mij dus niet bedrogen; gij zijt vertrietig, en poogt dit voor mij te verbergen! »

« O! het is niets: ik ben thans gelukkig. »

« Neen, gij zult mij zoo niet ontkomen; ik wil weten, wat u bedroeft; ik wil het, verstaat gij. »

« Gij wilt het! O! dan blijft mij niets over, dan u te gehoorzamen. »

« Lach niet, wanneer ik ernstig met u spreek. »

« Welaan, ik ben ongerust over het lot van mijne symphoniën; de heer REITER bewaart een diep stilzwijgen, en gedurende de veertien dagen, dat hij mijn handschrift bezit, heeft hij mij nog geen teeken gegeven van die belangstelling, die men mij had doen hopen. En nogtans heb ik eenigzins op zijne bescherming gerekend.... »

« Misschien verbeeldt hij zich te veel boven u verheven te zijn, om met u te kunnen spreken; hij, de kapelmeester van den keizer! Maar, indien gij hem nog eens bezocht, JOZEF, zoudt gij die onverschilligheid misschien een weinig verminderen.... »

« Ach! het zal hem misschien met even zoo gaan als met BERGMANN. Deze heeft mij ontvangen als eenen bedelaar; hij nam niet eens de moeite om mijn handschrift in te zien: en echter heeft het u bevallen, ANNA. »

« Mij! ja, het heeft mij wel bevallen, het is zoo eenvoudig; maar, ziet gij, JOZEF, uw naam is nog niet met dien glans omgeven, die voor deze lieden alles is — dat is het. Maar, dat zal komen, mijn vriend: hoop en.... »

« Liefde, dierbare ANNA, » viel de jongeling haar in de rede.

« Welnu! ja, dan beiden; maar verzet thans uwe droefheid; kom bij ons. Mijn vader wil het feest van de *Heilige Cecilia* vieren, en hij rekent op u. Kom! blijf hier niet zoo alleen zitten; maar breng uwer patrones mede de haar verschuldigde hulde toe. »

Eenige oogenblikken daarna was de jongeling in het midden van het huisgezin van KELLER, zijnen huisheer. Het gezelschap was niet schitterend, maar bestond slechts uit eenvoudige ambachtslieden; doch onze kunstenaar had het regt noch niet om keurig te zijn in het kiezen van zijn gezelschap; zijn talent, geboren onder het dak van eene hut, had zoo lang eene schuilplaats gezocht in de nederige woning van eenen kapper, tot de roem hem de deuren der vergulde paleizen zoude openen. Zijn huisheer, half kunstenaar en half wijsgeer, bezat bij zijne buren eene groote vermaardheid als geleerde, en de latijnsche woorden, welke hij hier en daar in zijne gesprekken inmengde, bevestigden niet weinig die hooge gedachte bij zijne klanten.

De klank der instrumenten van buiten noodigde ook den lust in, om hen na te volgen, die dezelve voortbragten. KELLER greep zijne viool, ANNA plaatste zich aan de piano en JOSEPH kreeg zijne fluit.

Eene rondo van BACH, het lievelingsstuk van den kapper, werd het eerst uitgevoerd. ANNA speelde zeer goed, en voorts haar minnaar was bij haar; zij was gelukkig. Wat JOSEF betreft, hij had dien spoorslag niet noodig. Toen het stuk geëindigd was legde KELLER zijne viool op de tafel.

« Groot man! » sprak hij; « de nieuwelingen zijn zeer gering bij hem!... ik zeg dat echter niet om u, jongeling; gij zijt op den goeden weg, en ik voorspel u roem. Laten wij echter eens het stuk zien, dat gij onlangs voor ons hebt gespeeld. »

« O! » riep de kunstenaar, wij hadden met hetzelve moeten beginnen; mijn werk zal te veel bij dat van dien grooten meester afsteken. »

« Bescheidenheid en anders niet; gij zult dan eerst bescheiden behoeven te zijn, wanneer gij beroemd zijt, maar tot zoo lang wees openhartig. Laat ons eens zien. »

Gewoon aan den beslissenden toon van den kapper, nam de jongeling lagchende zijne fluit, en maakte zich gereed om te gehoorzamen.

ANNA, verheugd over den roem, dien haar minnaar zoude behalen, had reeds het muzijkboek op den lessenaar gelegd; vervolgens bleef zij, met

len of te ontwapenen. Men moge van Frankrijk een' afschuw hebben; maar verachten kunnen zal men het nooit.

Op deze of soortgelijke wijze doen alle de bladen zich hooren, met uitzondering van eenigen, zoo als *la France*, bij voorbeeld, die de aanspraak des konings als een zinledig stuk beschouwen, waarvan men maken kan, al wat men wil. De ministeriële *Moniteur Parisien*, daarentegen, zegt, dat in de troonrede de gedachte van het gouvernement des konings nadrukkelijk en rondborstig is uitgedrukt, en dat de paragraaf betrekkelijk het Oosten hoop geeft, dat de vrede van Europa niet zal worden gestoord, en tevens aan de billijke eischen van de nationale eer beantwoord.

Het *Journal des Débats* zegt het volgende: — De woorden des konings komen ons voor, even ver te zijn van zwakheid als van aan Frankrijk onwaardige zwetzerij. Wij dachten ook geenszins in de troonrede ophelderingen te zullen vinden, welke niet anders dan uit eene langdurige en grondige beraadslaging kunnen voortvloeijen. Te willen pogen, om hen te voldoen, die in alle gevallen den oorlog willen, ware dwaasheid geweest. Niet minder dwaas zou het geweest zijn, Europa te trotseren en te dreigen, terwijl men onderhandelt en hoopt voedt op eene vereerende schikking. De koning heeft alles, wat hij zeggen moest, met vaste en edele eenvoudigheid gezegd. Eene groote natie behoeft zich niet door groote woorden op te winden. Haar moed mankt beleedigingen en ijdele bedreigingen omut. Wij beminnen deze troonrede, omdat zij rondborstig is en duidelijk, en gerigt is tot het openbare gezonde verstand, en geenszins tot de kleingeestigheid der hartstogten. Moge deze taal door de kamers gehoord worden, en het gouvernement in dezelve eene krachtdadige medewerking vinden: hetzij ten vrede, indien de vrede met eere kan worden bewaard; hetzij ten oorlog, indien het oogenblik komt om den degen te trekken. Het vraagstuk is thans geheel in de handen der kamers gesteld.

Het tafereel, hetwelk dit altijd gematigde blad van de gesteldheid der gemoederen ophangt, is weinig geruststellend. Sedert drie maanden, zegt het, houden geruchten van algemeenen oorlog en binnenlandsche omkeering alle gemoederen in angst. Onder de partijschappen bespeurt men eene buitengemeene opgewondenheid. Men leent het oor aan verwijderde trillingen, die de nadering van het onweder schijnen aan te kondigen. Op alle gezigten leest men de uitdrukking van dreigende vreugd en sombere bedoeling. Aan het buitenlandsch vraagstuk vereenigt zich het binnenlandsche. Van uit de zinnelooze kreten van oorlog gaan de kreten van omwenteling op. Buiten 's lands is de vrede, binnen 's lands is de orde te bevestigen. Sedert lang is geene zitting geopend onder zulke ontrustende teekenen. — Doch het laat er op volgen: van de houding der kamers hangt, misschien voor de helft eener eeuw, het geluk of ongeluk van Frankrijk af. Dat dan de bezadigden den moed hebben om voor hun gevoelen uit te komen; alsdan, wij twijfelen er niet aan, zal eene talrijke meerderheid het land redden uit die crisis, in welke tien jaren van inspanning, orde, vrede, en onze instellingen, ja zelfs geheel onze maatschappij, gevaar loopen, neder te storten.

— Men was gisteren avond eenigzins beducht, dat de rust der hoofdstad zou worden gestoord. De militaire autoriteiten hadden dien ten gevolge ernstige maatregelen van voorzorg genomen. Alles is echter rustig afgeloopen, waartoe een aanhoudende hevige stortregen misschien ook iets heeft bijgedragen.

— De prefect van policie heeft gisteren avond, tot laat in den nacht, met den heer Soult gearbeid.

— De dagbladen van Toulouse van den 3 bevatten uittreksels uit die van Marseille, tijdingen uit de Levant mededeelende, van den volgenden inhoud, welke wij wegens de overstroomingen niet dadelijk van Marseille konden ontvangen.

« Malta den 27 October des morgens. De *Cyclope* is alhier binnen geloopen. Aan boord van dit vaartuig bevindt zich de Emir-Bechir met zijn gevolg.

« De blokkade van Alexandrië is den 16 begonnen; dezelve zal zich, naar men verzekert, echter niet uitstrekken tot de oorlogschepen of correspondentie vaartuigen, welke Mehemed-Ali beloofd heeft niet te zullen hinderen. Men heeft geene tijdingen van het fransche escader; doch het is bekend, dat de oorlogstoomboot *le Meteore*, den 21 te Syra aangekomen, dringende dépêches voor den admiraal Hugon overbrengt.

« Uit Alexandrië schrijft men van den 19 Oct.: — Het gouvernement heeft gisteren avond per télégraaf uit Caïro de tijding ontvangen, dat het beleg van St. Jean d'Acre begonnen is; wij vernamen te gelijker tijd, dat de Emir-Bechir het voorbeeld van zijn tweeden zoon heeft gevolgd, en zich aan de geallieërden der Porte overgegeven, die hem met alle eerbewijzen hebben ontvangen. De onder-koning verklaart dezen afval, zeggende, dat de Emir bijna alle lasten, waarover het gebergte zich beklaagt, uitsluitend tot zijn eigen voordeel heeft aangewend, en dat daardoor de misnoegdheid tegen hem zóó algemeen was, dat hem geen ander redmiddel overbleef.

« De heeren Cochelet en Walewsky hebben gisteren een zeer levendig onderhoud met Mehemed-Ali gehad, ten einde hem aan te manen de vloot niet te laten uitzeilen. Men hoopt, dat deze heeren invloed genoeg mogen hebben om hem te overreden, in eene verdedigende stelling te blijven; zoo zij slagen, kan men teregt zeggen, dat het niet zonder moeite is geweest, want de onderkoning schijnt meer dan ooit besloten, dit middel ter redding van Syrië te beproeven.

« Mehemed-Ali is den 7 te Caïro aangekomen, en heden morgen weder naar Alexandrië vertrokken. Hij heeft een langdurig onderhoud gehad met alle de voornaamste personen en alle de opperhoofden van de nationale garde, en hun op nieuw herhaald, dat hij alleen overbleef als verdediger van het islamismus, terwijl hij verklaarde, gegronde hoop te koesteren, *dat Frankrijk eerlang regt zal hebben op geheel hunne erkentelijkheid*. Ten gelijken tijd heeft hij de gestrengste bevelen uitgevaardigd, dat de Europeërs geëerbiedigd zullen worden. De Franschen waren het voorwerp eener bijzondere aanbeveling. »

— Volgens het *Journal des Pyrenées Orientales*, zou de generaal Araoz benoemd zijn tot gezant van Spanje bij het kabinet der Tuileriën, in plaats van den markies de Miraflores.

— De overstroomingen in en omstreeks Lyon, door het buiten hunne oevers treden van de Rhône en de Saône, rigten groote schade aan. In een der bladen wordt het verlies op 40,000,000 francs begroot. Zoo wel in als buiten de stad, is eene menigte huizen ingestort. Een groot aantal personen heeft het leven verloren.

— Men leest in den *Armoricain* van den 5 Nov.: De *Cornaline* brengt ons tijdingen betrekkelijk het fregat *la Belle Poule*. De *Cornaline*, te St. Helena aangekomen, outving de meeste eerbewijzen, doordien men in den waan verkeerde, dat hetzelve de *Belle Poule* was. Intusschen is dat fregat nog niet aldaar aangekomen, doch, volgens rapporten van een Deensch kapitein, op de hoogte van de azorische eilanden, door de *Cornaline* ontmoet, zouden *la Belle Poule* en *la Favorite* met een' verschrikkelijken storm te kampen hebben gehad; laatstgenoemde had hare masten verloren; de schepen waren alzoo genoodzaakt te Bahia binnen te loopen, om de avarij te herstellen. Indien deze tijding zich bevestigt, zal daardoor zeker eene groote vertraging plaats hebben.

— De beruchte Elicabide heeft den 3 November te Bordeaux de doodstraf ondergaan.

SPANJE.

MADRID 29 Oct. Tusschen de leden van het bestuur schijnt eenige oneenigheid te bestaan. Espartero, Gamboa, Chacon en Frias willen den senaat en de constitutie van 1837 ongeschonden doen handhaven. Ferrer Cortina en Gomez zijn van gevoelen, dat de senaat eene wijziging moet ondergaan, zoo wel als de constitutie. Men verzekert, dat, ten gevolge van dit verschil van meening, de heer Ferrer zijn ontslag wil indienen. De heer Gamboa, die hem alsdan zou vervangen, zal door den heer Mendizabal als minister van financiën worden opgevolgd. Het schijnt, dat dit plan, door het engelsch kabinet ontworpen, de goedkeuring van Espartero en zijne collega's wegdraagt.

DUITSCHLAND.

TURIN 23 Oct. De krijgstoerustingen worden alhier met ijver voortgezet, ofschoon men van meening is, dat de storm in Frankrijk, door de tusschenkomst der kamers, bezworen zal worden. Volgens berigten uit Napels, zijn de Engelschen, die belang hebben in de siciliaansche zwavelmijnen, zeer ontevreden. Eene der voornaamste oorzaken daarvan is, dat zij den prijs van 20 carolinen per cantaro voor den uitvoer te hoog aangeslagen vinden. Dien ten gevolge heeft de heer Temple eene nota aan de siciliaansche regering ingediend. De staatssecretaris van buitenlandsche zaken heeft daarop kortelijk geantwoord, dat alles geschieden zal, wat, onder bemiddeling van Frankrijk, met Engeland daaromtrent is vastgesteld en gesloten.

BERLIJN 5 Nov. H. M. de keizerin van Rusland heeft de 40.000 thalers, die aan hoogstdezelve bij uitersten wil van wijlen Z. M. den koning van Pruissen zijn toegekend, ter beschikking van de regering dezer hoofdstad gesteld, ten einde dezelve tot liefdadige doeleinden aan te wenden.

(*Leipz. Allg. Zeit.*)

— Den eersten dezer zijn de zittingen van de commissie, belast om de gesloten handel tractaten tusschen de Nederlanden en de hanzee-steden Hamburg en Bremen, te herzien, onder het voorzitterschap van den minister van staat, den heer Schoen, geopend. (*Neur. Corr.*)

RUSLAND.

ODESSA 18 Oct. De troepen-bewegingen in onze omstreken houden steeds aan. Het geheele 10de russische legercorps, waarvan ieder regement zijne 4 bataillons telt, wordt ten spoedigste alhier verwacht. Hetzelve is bestemd om het 15de legercorps, hetwelk aan de Circassische grenzen door ziekte veel heeft geleden, aan te vullen.

Bij het afdrukken dezes is de engelsche post alhier niet aangekomen.

Effecten-Societeit.

8 November, ten 4½ Ure.

Cert. Werk. Schuld 2½ pCt. 49⅞, 15/16, 50, 49 15/16 à 50.
Dito 5 pCt. 97, ¼.
O. I. 5 pCt. 93⅞.
Handel Maatschappij 159¾, 160, ⅛.
Fransche Fondsen 3 pCt. 77¾.
Ardoins à £ 85. 5 pCt. 20¼, 5/16, ⅜.
Fransche Uitgestelde 5¾.

De meerderheid, door het fransche ministerie bij de benoeming van den heer Sauzet tot president der kamer verkregen, beschouwt men alhier als gunstig, en gaf zulks aanleiding tot eenigen meerderen kooplust in hollandsche fondsen, welker prijzen zich dan ook, bij eenige affaire in Integralen en Handel-Maatschappij, iets verbeterden, en vrij vast bleven.

Van de vreemde fondsen werd voor 3 pCt. fransche hooger prijs besteed; ook in Ardoins werd nog al kooplust opgemerkt, hetgeen ook daarin eene prijsverbetering te weeg bragt.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 5 Nov.

Consols cont. 3 pCt. 88⅞. Dito op tijd 3 pCt. 88¾. Brazilië 5 pCt. 73 à 75. Mexico 1837 5 pCt. 27¾ à ¼. Colombia 2e Leening, 6 pCt. 23¼ à ¾. Ardoins m. c. 5 pCt. 21¼ à ⅜. Passive 5⅛ à ⅜. Deferred 10⅝ à ⅝. Portugal 3 pCt. 21½ à 22. Dito 5 pCt. 33⅜ a ⅝. België 5 pCt. 96 à 98. Holland 2½ pCt. 50⅞ à 51. Dito 5 pCt. 97 a ½. Dito O. I. 5 pCt. 93½ à 94½.

PARIJS, 6 Nov.

In cha. op ult. 5 pCt. 109.75. Dito cont. 5 pCt. 109.60. Dito op ult. 3 pCt. 77.60. Dito cont. 3 pCt. 77.40. Bank-Actiën fr. 3125 Bank bij Lafitte 1030. Spanj. Ardoin 5 pCt. 22¼, ⅜. Passive 5. Uitgestelde 5. Haïti fr. 555. Napels, Falc. 5 pCt. 102.25. België 5 pCt. 97¼. Dito 3 pCt. 68.40.

Ofschoon er ter beurze niets met zekerheid van bekend was; hield men zich echter overtuigd, dat de ministeriële candidaat tot het presidium der kamer, bij de op heden daarover gehouden wordende stemming, de meerderheid zou verkrijgen. De prijzen der fondsen openden dien ten gevolge willig, gingen in den loop der beurs iets terug, doch bleven ten slotte nog iets beter dan gisteren. De vreemde fondsen waren goed prijshoudend; spaansche iets meer gewild, op het gerucht, dat de heer Mendizabal tot minister van finantiën zou benoemd worden.

Na de beurs: 3 pCt. 77.75.
Wisselk. Amst. 1/m 209½; 3/m 208½.

ANTWERPEN, 7 Nov.

België 5 pCt. 96¾. Dito 3 pCt. 67. Polen Loten fl. 500 139. fl. 300. 126. Nassau Loten 22. Darmst. Loten 24. Ardoins 5 pCt. ¼. Uitgest. 6⅞.

De handel was heden weder vrij geänimeerd. De benoeming van den Sauzet tot president der fransche kamer was bekend, doch doordien de koersen van Parijs niet veel variatie was, bleef men ook alhier de prijzen nagenoeg als gisteren; de 3 pCt. belgische openden op 67⅜, ven 66⅞ g., 67 p. De Ardoins waren in den beginne 20⅜, 7/16, doch weder 20 3/16, ¼.

BRUSSEL, 7 Nov.

De koersen en tijdingen van Parijs ter beurze niet bekend zijnde, de prijzen onzer fondsen, bij weinig handel, iets flaauwer; 5 pCt. 96 3 pCt. 66⅝, ¾. Ardoins 20⅜.

BERLIJN, 4 Nov.

Pruiss. Leen. 4 pCt. 99. Dito Loten 78⅛. Metaliek 5 pCt. Rusland Hamb. 5 pCt. 105. Dito Londen 5 pCt. 110½. Dito ne 23. 5 pCt. 100¾. Polen Loten fl. 500. 76½. Dito fl. 300. Holland 2½ pCt. 47½.

FRANKFORT A/M, 5 Nov.

Metaliek 5 pCt. 106. Dito 4 pCt. 98½. Dito 3 pCt. 78¼. Bank-Actiën f 2065. Loten fl. 500. 128. Dito fl. 250. 120¼. Pol. Loten fl. 500. Dito fl. 300. 71. Holland 2½ pCt. 49 3/16 à ¼. Syndic. 4½ pCt. Dito 3½ pCt. 71½. Ardoins 22¼. Portugal 3 pCt. 11. Taunus f 319.

De prijzen der hollandsche fondsen bleven heden onveranderd. Van nen had men per estafette hooger koersen ontvangen, en dien ten gevolge waren de Bank-Actien en 5 pCt. Metaliek zeer gewild. In Aand. Taunusbahn was de handel zeer uitgebreid.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het nieuw gek. tweed. barkschip *Decima*, Kapt. Bolhuis, van Amsterdam. Adres bij Floris der Kinderen.

Naar BATAVIA, het gek. tweed. fregatschip *Christina Agatha*, Kapt. G. Fabius, van Amsterdam. Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman.

Naar SURINAME, het nieuw gekop. barkschip *de Harmonie*, Kapt. Jansen, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gekop. tweed. barkschip *Clasina Adriana*, Kapt. S. Nielsen, van Amst. Adres bij Hoyman en Schuurman, en E. Windhouwer.

Naar SURINAME, het nieuw gebouwd gezinkt schooner kofschip *Koning Willem*, Kapt. L. H. Singer, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gezinkt driemast galjootschip *Paramaribo*, Kapt. J. C. Töpper, van Amsterdam. Adres bij B. D. Bosscher.

Naar SURINAME, het gek. tweed. brikschip *Triton*, Kapt. J. J. Kip, van Koog aan de Zaan. Sluit 20 Nov. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Dina Maria*, Kapt. H. Wriborg, van Amst. Sluit 12 Nov. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gekop. driemast galjootschip *West-Indiën*, Kapt. J. J. Boon, van Amsterdam. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar CURAÇAO (via LAGUAYRA), het gekop. tweed. brikschip *... en Jacoba*, Kapt. D. J. Bart, van Amsterdam. Adres bij E. Windhouwer, de Vries en Comp., en Hoyman en Schuurman.

Naar NEW-YORK, het gekoperd tweedeks fregatschip *Angelique*, Kapt. N. R. Brewer, van New-York. Sluit 14 Nov. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar TRIEST, het nieuw gebouwd Zweedsch schoonerschip ..., Kapt. J. W. Schröder. Adres bij van den Bey en Comp., en Nobel en Holtzapffel.

Naar TRIEST, het Ned. schoonerschip *de Eensgezindheid*, Kapt. ... Jaski. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar TRIEST, het Nederl. kofschip *Daniel Marius*, Kapt. W. Boer Brouwer. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar TRIEST, het Nederlandsch schooner kofschip *Marianne*, Kapt. Z. J. Prins. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar TRIEST, het Nederl. kofschip *Cornelia*, Kapt. G. L. Swart. Adres bij de Vries en Comp., en H. A. Hespe.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. kofschip *de Tweelingen ... en Wilco*, Kapt. H. F. Klein. Vertr. 10 Nov. Adres bij C. J. de ... en Zoon, en J. de Rooy.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. kofschip *Hoop en ...*, Kapt. E. A. Niehoff. Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar GENUA en LIVORNO, het Nederl. schooner kofschip *de ...*, Kapt. J. Hekker. Adres bij Nobel en Holtzapffel en van den Bey en Comp.

Naar LISSABON, het Nederl. kofschip *Anna Maria*, Kapt. K. ... Adres bij Jan Daniels en Zonen en Arbman, en Coopman en de Witt ... Lenaertz.

Naar BAYONNE, het Ned. kofschip *de Eendragt*, Kapt. H. G. ... Adres bij Jan Corver en Comp.

Naar HAVRE de GRACE, het Nederl. schooner kofschip *Arentina Jacoba*, Kapt. H. O. van Wijk. Vertr. 18 Nov. Adres bij Hendrik Bruijn ...

Naar LIVERPOOL, het Nederl. kofschip *Ariadne*, Kapt. H. P. ... winkel Muntendam. Adres bij Jan Corver en C°.

Naar STETTIN, het galjasschip *Zufriedenheit*, Kapt. C. Dabel, ... Anclam. Adres bij Floris der Kinderen.

Naar STETTIN (door de Sond), het Pruissisch galjasschip *Auguste Caroline*, Kapt. W. Burstel. Adres bij F. der Kinderen.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch schoonerschip *Nicoline en ...*, Kapt. C. G. Hansen, van Kopenhagen. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch jagtschip *Haabet*, Kapt. S. J...sen. Adres bij da Costa en Bueno.

Naar KOPENHAGEN, het Deensch jagtschip *Hanne og Marie*, Kapt. P. C. Kruse. Adres bij B. J. van Hengel.

Naar KOPENHAGEN, het galjasschip *Auguste Carolina*, Kapt. W. ...stel. Adres bij da Costa en Bueno.

Naar KOPENHAGEN, het galjasschip *Auguste Coroline*, Kapt. W. ...stel. Adres bij Da Costa en Bueno.

---

lagchenden mond, en oogen, waaruit het genoegen straalde, bij den kunstenaar staan, om de bladen voor hem om te keeren.

Beurtelings schitterend en zacht, smeltend en teeder, bevallig en ernstig, had de kunstenaar alle de toehoorders weldra aan zich geboeid; zijne fluit was gelijk een liefelijke zangster, eene zachte stem, waarin de weedom zuchtte, en eene sombere, die de ziel in mijmeringen deed verdiepen. Reeds maakte de kunstenaar zich gereed om zijn stuk te eindigen, toen de deur geopend werd en iemand binnentrad, in wien men dadelijk den man van aanzien kon herkennen. Bij zijn binnenkomen maakte men eene beweging om op te staan, maar hij wenkte, dat men moest blijven zitten, opdat men den kunstenaar niet zoude storen. Deze was zoodanig met de uitvoering van zijn stuk bezig, dat hij niets van dit alles bespeurde.

Toen het stuk geëindigd was, trad de vreemdeling nader en sprak den jongeling aldus aan:

« Mijnheer, ik ben verheugd iemand gevonden te hebben, die zeker niet zal weigeren eenen afwezigen muzijkant in een concert te vervangen; en ik zal het geluk danken, dat mij herwaarts heeft gevoerd, zoo gij er in toestemt om mij te volgen. »

« Maar, mag ik ook weten, wie het is, die u met deze zending heeft belast? »

« Ik ben verpligt u zijnen naam te verzwijgen, maar, wat ik u zeggen kan, is, dat het u geenszins berouwen zal, wanneer gij mij volgt. »

Eene levendige nieuwsgierigheid teekende zich op het gelaat van alle de aanwezenden; de jongeling aarzelde, vooral toen hij eenen trek van ongerustheid op het gelaat van ANNA gewaar werd; KELLER deed weldra die besluiteloosheid eindigen.

« Jongeling, » sprak hij, op eenen ernstigen toon, « op uwe jaren was ik veel ondernemender! Wie houdt u tegen? Zijt gij bevreesd? Kom aan! een weinig moed: *fortuna fortes adjuvat*, zegt CICERO. »

Hij overwon zijne besluiteloosheid en zijne fluit genomen hebbende wierp hij eenen teederen blik op ANNA, en vertrok met den vreemdeling.

Niettegenstaande zijne gewone onverschilligheid, was de jongeling eenigzins ongerust. Het vreemde van zijnen toestand deed hem in diepe gedachten verzinken. Hij trachtte door eenige vragen het gordijn eenigzins op te ligten; maar alle zijne pogingen bleven zonder gevolg; zijn geleider, altijd beleefd, doch koel en achterhoudend, zweeg hardnekkig. Eindelijk hield het rijtuig stil voor een groot gebouw. De vreemdeling verzocht hem, wellevend, uit te stijgen, en geleidde hem langs eenen verborgen trap naar een helder verlicht vertrek. Hij stelde hem hier voor aan iemand, die zeer eenvoudig gekleed was, en eene violoncel stemde. Deze persoon ligtte het hoofd op, de jongeling bleef verbaasd staan: het was de keizer.

« Gij speelt de fluit? » vroeg de keizer, « hoe heet gij? »

« JOZEF HAYDN, Sire. »

« Welnu, mijnheer JOZEF, ga zitten; wij kwamen eenen muzijkant te kort, en ik heb eenen mijner kamerheeren uitgezonden, om ons den eersten den besten mede te brengen, dien hij zoude ontmoeten. Ik geloof, dat hij eene goede keuze gedaan heeft, want die snaak is nog al gelukkig! »

« Sire! ik weet niet.... ik durf niet.... »

« Ga zitten.... »

Bij deze woorden was de stem van den keizer gebiedend; de arme jongeling moest gehoorzamen. Hij plaatste zich tusschen de concertgevers, allen graven, baronnen en adellijken; hij bezag de muzijk, die voor hem lag.... God! het was eene zijner symphoniën, die hij aan REITER had gegeven; hij bleef een oogenblik als vernietigd zitten. Eindelijk vatte hij moed; hij wacht met ongeduld tot het teeken zal gegeven worden, dat over zijn lot zou beslissen; dat was voor hem het oogenblik van zegepraal of nederlaag. Ten laatste verhief REITER, die het orchest bestuurde, den maatstaf, en de liefelijkste toonen vervulden de zaal. JOZEF was gelukkig, maar allengskens werd zijn voorhoofd beneveld, de smart teekende zich op zijn gelaat. « REITER verstaat die muzijk niet. » Eindelijk was hij zijn geduld niet langer meester; hij sprong op, duwde REITER op zijde, en, met zijne fluit als maatstaf, gaf hij èn maat èn spelers hunne veêrkracht weder.

De overwinning was behaald; zij was edel en schoon. Allen waren sprakeloos van verbazing. JOZEF stond onbewegelijk op zijne plaats, verwonderd over zich zelven, en verlegen met zijnen moed en zijn geluk. De vorst gaf hem een teeken om te naderen.

« Waarom, mijnheer, hebt gij u meester gemaakt van de plaats van den heer REITER? »

« Sire... de maat.... »

« Welnu, de maat....? »

« Was niet goed. »

Een lach van den keizer herstelde den jongeling, over deze strenge ... bedremmeld.

« Maar, mijnheer, voor de maat van deze symphonie hebt gij de ... der wellevendheid overtreden. »

« Vergeef mij, Sire, maar ik had er zoo veel belang bij! »

« Welk belang hadt gij er dan toch bij? »

« O! een zeer teeder belang..., dat van maker. »

« Zijt gij dan de vervaardiger van dit stuk? »

« Ja, Sire. »

De keizer beschouwde eenige oogenblikken stilzwijgend den jongeling die voor hem stond, het gelaat gekleurd door geestdrift, de oogen schitterende van het vuur, dat in hem woelde; toen wendde hij zich tot den orchestmeester: « REITER, ik moet u over een half uur spreken. »

De keizer verwijderde zich, HAYDN vriendschappelijk de hand drukkende.

Alles veranderde in één oogenblik voor den jongeling, de vorst had hem door éénen blik uit de duisternis verheven en de post van kapelmeester werd hem aangeboden door vorst ESTERHAZY, dien hij natuurlijk aannam.

Eenigen tijd daarna, was eene groote menigte verzameld voor den ... van KELLER. De koetsen en koetsiers, met witte handschoenen en ... bloemruikers, verklaarden genoegzaam die buitengewone opschudding; ... was de trouwdag van JOSEF HAYDN en ANNA KELLER.

BLADVULLING.

Broeder JONATHAN, zegt een Engelsch dagblad, meldt, dat een ... ingenieur aan den senaat der Vereenigde Staten, een voorstel gedaan ... om een schip te bouwen van elastieke gom, hetwelk vele voortreffelijke eigenschappen zoude bezitten. De senaat heeft echter zijn voorstel ... band gewezen, vreezende, dat het schip van elastieke gom als het de ... passeerde, dezelve zou kunnen uitvegen.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

XEL 7 Nov. Z. Z. W. — W. R. Dinkla, Triton, St. George d'El-
. H. de Haas, Douro, Livorno en Malaga. H. R. Dood, de Vr. Chris-
Newport. J. H. Mulder, Jantina Gesina, Cardiff. R. Soulsby, Par-
dito. J. H. Nagel, Afina Alberdina, Liverpool. J. H. Jenker,
landen, dito. B. H. Nijman, de Handelaars, dito. — Terug uit zee:
rgensen, Pieter Eduard, Suriname. A. J. Oltmans, Johanna, Lissabon.
IE en TERSCHELLING geene Lijsten aangekomen.
LVOET 7 Nov. Z. W. — H. L. Boiten, Maria en Adriana, New-York.
Mik, Zeelust, Liverpool. F. H. Plukker, Hendrika, dito. E. C. Eilts,
truida Smit, dito. G. K. Wijkmeijer, Anna, dito. A. W. Bakker,
Hermanna, dito. P. R. Huisman, Onrust, dito. R. J. Kranenburg,
lia, dito. Het schip Prins Veldmaarschalk, Kapt. Theunissen, is op de
ten anker gekomen. — Gisteren nog: J. K. Wijkmeijer, de Jonge
aretha, Liverpool. W. van der Kolff, Agenoria, dito.
IELLE 7 Nov. Z. W. — T. Daufresne, Isabelle, Duinkerken.
MAASSLUIS 7 Nov. Z. W. — Niets.
HELENA 9 Sept. Marshall, Rome, Sumatra, is den 10 n. Genua
kken. — 10 Sept. Maalsted, Johanna, Batavia n. Amsterdam, is
11 vertrokken.
VALERY SUR SOMME 2 Nov. Maasdijk, Hendrik Gijsbert, Rotterd.
bbeville.
AVRE 4 Nov. Möller, die Elbe. Antwerpen.
NTWERPEN 7 Nov. Robe, Godfried Menke, Montevido. — (Op de
er): Ahrends, Gustav Adolph, Matanzas. Crosby, Euratas, Richmond
....., Archiduc Frederik, Odessa. Freter, Concordia, Malaga. Be-
t, Harriet, Leverpool.
PORTSMOUTH 4 Nov. Talbott, Virgina, Amsterdam n. Florida.
LYMOUTH 2 Nov. Wardell, Undaunted, Rotterdam.
YE 30 Nov. Dunk Ypre, Rotterdam.
ONDEN 5 Nov. Sok, Ons Genoegen, Groningen. Hangelbroek, Een-
gt, dito.
LYNN 3 Nov. Mc Fee, John Guise, Rotterdam.
BLYTH 30 Oct. Lough, Ann, Dordrecht.
GRANGEMOUTH 1 Nov. Boswijk, Johanna Vitringa, Rotterdam.
GROOT YARMOUTH 3 Nov. (Ter Reede): Van den Oever, Jacoba,
msterdam.
HULL 2 Nov. Jackson, Anna Guthrie, Rotterdam. De Boer, Stad En-
schedé, Zwolle.
GRIMSBY 2 Nov. (Ter Reede): ....., Isabella, Sunderland n. Amsterd.
SUNDERLAND 2 Nov. Wilkenson, Expert, Schiedam.
NORTH SHIELDS 31 Oct. Todd, Earl Talbot, Amsterdam. De Vries,
Heinkinderen, dito. — 1 Nov. Sipple, Elise, Rotterdam. — 2 Nov. Be-
ck, Margareth, Dordrecht. Donkin, Syren, Amsterdam. Stephens, Mars,
dito. — 3 Nov. Scott, Mary, Rotterdam.
HAMBURG 4 Nov. Kramer, Beurs van Amsterdam (S), Amsterdam.
Op DE ELVE 4 Nov. Wilters, Fortuna, Amsterdam.
LYNGOER 14 Oct. Marchussen, Enigheden, Amsterdam n. Lyngoer en
rammen. — 15 Nov. Olsen, Emanuel, Purmerend n. Drammen. Chris-
phersen, Amphitrite, dito n. dito.
SKJAGGESTOE 14 Oct. Nielsen, Emanuel, Amsterdam n. Drammen.
ndersen, Tvede Strand, dito n. dito.
BERGEN 14 tot 21 Oct. H. de Jonge, ..., Dordrecht. A. C. Haze-
winkel, ..., Amsterdam. G. Liedahl, ..., dito.
CHRISTIANSAND 19 Nov. Rave, Vr. Jannetje, Alkmaar.
KOPENHAGEN 28 Oct. Jörgensen, Erwartung, Amsterdam.
WISMAR 20 Oct. Krohn, Dora, Amsterdam.
DANTZIG 28 Oct. De Boer, Margaretha, Amsterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL 7 Nov. J. Solsberg, J.A.L.O.H.A.B.S, Krageroe. J. N. Petersen,
Petersburg, Avontuur.
BRIELLE 7 Nov. R. Stranack, Giraffe (S), Londen.
BROUWERSHAVEN 5 Nov. B. C. ten Ham, Banca, Batavia, is bin-
nen door n. Rotterdam opgezeild.
NANTES 3 en 4 Nov. Geelvink, Maria Louisa, Bordeaux. Haverbult,
Petrus en Helena, dito.
JERSEY 30 Oct. Potheff, Elisabeth, Rotterdam.
LONDEN 5 Nov. (In lading): Ladd, Prince of Saxe Coburg, Rott.
HULL 2 Nov. Ansdell, Gipsey, Rotterdam. — 3 Nov. Visser, Bernard
en Elise, Amsterdam. Beckering, Catharina, Zwolle. Puister, Jettina
Roelfina, dito.
STOCKTON 3 Nov. Allison, Skylark, Rotterdam.
KOPENHAGEN 29 Oct. Möller, Scandinavien, Amsterdam.
DANTZIG 28 Oct. Verlee, Jonge Jacob, Edam. De Jonge, Vr. Knel-
sina, Amsterdam. Kreye, Vr. Fenke Engelina, Delfzijl. — 29 Oct. Casse-
boom, Henriette, Edam. Timmers, Koophandel en Zeevaart, Amsterdam.
Boujer, Freundin Elise, dito.
PILLAU 29 Oct. Kok, Abraham en Henriette, Harlingen. Visser, Hoop,
Bremen. — 30 Oct. Van Duinen, Eensgezindheid, Dantzig.
CROONSTAD 24 Oct. Sok, Fenna, Bayonne. Fenenga, Clara Dorothea,
Amsterdam. Jonker, Jonge Agatha, dito. Bekkering, Jantina, Jersey.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM 8 Nov. *In Lading:* naar Mainz, Josephine, N. Plier; Ur-
dingen en Neusz, Johanna, J. Hell; Dusseldorp, de Hoop, G. Beijer;
Frankfort, Catharina, Joh. Brilmeijer.
KEULEN 4 Nov. Niets gepasseerd.
In Lading: naar Rotterdam W. Claasen; naar Amsterdam W. Fransen.
CAUB 3 Nov. *Voorbijgevaren:* H. C. de Haas, van Rotterdam naar
Mainz, met 4,873 ctr., en J. Tillman, van Amsterdam naar dito, met
2,357 ctr.
Rijnhoogte te KEULEN 5 Nov., 12 voet, 11½ duim. Caub 4 Nov., 9
voet, 4 duim.

Carga-Lijsten.

ROTTERDAM.

PALERMO, C. O. Svenson, *Charlotta Christina.* 2,100 b. Sumac, 14 k.
Wijn, 10 k. Manna, 1 part. Zwavel, 1 ktj. Zeep, F. Carp.
G. B. Pirandello, *Attivo.* 301 b. Sumac, 70 v., 1 part. Puimsteen, P. J.
Reindorp Haine; 100 b. Sumac, Matthes en Bormeester; 75 b. do.,
Pluygers en Hauck; 9 b. do., Ackerlin en Blankart.
NEWPORT, R. Paine, *George.* 140 t. Staf IJzer, Klausz en Co.
LONDEN, D. Dunlop, *Batavier.* 20 v. Tabak, Kooy en Co.; 55 b. Ka-
toen, 3 coll. Koopm., P. A. van Es; 44 b. Katoen, 5 k. Indigo, 9 b.
Koopm., C. L. Ringrose en Co.; 29 b. Katoen, A. L. Spruyt; 19 b.
do., D. Jongeneel; 18 coll. Indigo, 1 v. Cochenille, 70 b. Salpeter,
12 k. Kaneel, 30 z. Piment, M. Retemeyer en Co.; 18 k. Indigo,
de Kuyper en Struth; 20 v. Suiker, 16 k. Indigo, diverse coll. Koop-
mansch., Order.
R. Stranack, *Giraffe.* 20 b. Katoen, G. Derkenne Jr.; 20 b. do., Löhnes
en van Overzee; 10 b. do., A. L. Spruyt; 119 k. Gom, 140 kjs.,
82 m. Koopm., Lenersan en Co.; 10 k. Indigo, P. J. Reindorp Haine;
7 k. do., Gebr. Nottebohm; 11 ser. Amandelen, 5 k. Indigo, 110 bl.
Koper, 11 pakk. Koopm., Order.

ANTWERPEN.

RIO JANEIRO, C. Loones, *Belgique.* 800 z. Koffij, Ch. Pecher; 109 z.
do., G. en C. Kreglinger; 372 b. do., J. B. Donnet; 400 z. do., Han-
del-Maatschappij te Antwerpen; 1,141 z. do., Order.
J. Punchard, *Peace Horce.* 3,000 b. Koffij, James Clegg en Broeder.

HANDELBERIGTEN.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

ANTWERPEN 6 Nov. De prijzen der *Tarwe* zijn lager; roode inlandsche is tot *f* 11½ à 11¾ op 78 80 kilo's te koop; Rijn dito wordt op *f* 11 à 11¼ gehouden; witte zeeuwsche op 75 kilo's is tot *f* 10¾ losgelaten. *Rogge* ook lager; 73.74 kilo's inlandsche is tot *f* 6 à 6¼ aangeboden, en 70.71 kilo's vreemde zou niet boven de *f* 5¼ à 5½ opbrengen. *Garst* stil, maar prijshoudend; zeeuwsche winter *f* 6½; zomer dito 100.104 ℔ *f* 6 à 6¼; vriessche winter 96.100 ℔ tot *f* 6 à 6¼ aangeboden; nieuwe deensche 102 ℔ tot *f* 5¼ gedaan. Eene lading nieuwe oost-vriessche *Haver* 76 ℔ is tot *f* 4½ ter markt. De vraag naar *Koolzaad* blijft levendig, maar, daar de voorraad onbeduidend is, en de houders hoog gestemd zijn, gaat er weinig om; 34 last nieuwe oost-vriessche zijn tot niet juist bekenden prijs afgedaan; doch men zegt, tot *f* 14¾, welke prijs ook voor ord. zeeuwsche geboden wordt, doch op 15 wordt gehouden. Petersburger *Lijnzaad* wordt thans op 109, 111 ℔ op *f* 11¾ à 12 gehouden. *Olie* iets vaster. In *Klaverzaad* is niets omgegaan.

LIJST DER PERCEELEN,

Welke op Maandag 9 November 1840, in het O. Z. Heeren-Logement, te Amsterdam zullen geveild worden.

N. 1. Een Koopmanshuis, c. a., op de Heerengracht, tusschen de Vijzelstraat en het Koningsplein, N. 4009.

N. 2. Drie Pakhuizen, c. a, genaamd: *de Witte Arend, de Vergulde Arend* en *de Blaauwe Arend*, op de Prinsengracht, aan de N. Z., tusschen de Reguliersgracht en Vijzelstraat, N. 4880, 4881 en 4882.

N. 3. Een Pakhuis, c. a., genaamd: *de Nieuwe Arend*, op de Prinsengracht, naast het Perceel N. 2, N. 4883.

N. 4. Een Pakhuis, c. a., alwaar *de Pool* in den Gevel staat, in de Kerkstraat, aan de Z. Z., tusschen de Reguliersgracht en Vijzelstraat, N. 4792.

N. 5. Een Koopmans-Winkelhuis, c. a., op de tweede Weesperstraat, tusschen de Keizers- en Prinsengrachten, N. 6243; benevens een Pakhuis, c. a., op de Keizersgracht, bij de Weesperstraat, N. 6215.

N. 6. Een Winkelhuis, c. a., in de Molsteeg, N. 2731.

N. 7. Een Winkelhuis, c. a., in de Vinkenstraat, tusschen de Korte Prinsengracht en Oranjestraat, N. 1407.

N. 8. { De Suikerraffinaderij, c. a., genaamd: *het Weijland*, mitsgaders het Woonhuis, op de Leidsche Gracht, N. Z., over de Lange Leidsche Dwarsstraat, N. 6621 en 6622.
Een Huis, c. a., in de Raamstraat, Z. Z., N. 6597.

N. 9. Een Huis, c. a., in de Kerkstraat, bij de Reguliersgracht, over de Amstel Kerk, N. 5560.

N. 10. Een Huis, c. a., op de Lindengracht, N. Z., bij de Lijnbaansgracht, op den hoek van den Vijzelaarsgang, N. 221.

N. 11. Twee Huizen, c. a., in de Laurierstraat, achter het Hoekhuis van de Prinsengracht, N. 1197 en 1198.

N. 12. Twee Winkelhuizen, c. a., in de eerste Anjelierdwarsstraat, op den hoek van de Anjelierstraat, N. 4687 en 4688.

N. 13. Een Winkelhuis, c. a., in de Egelantierstraat, tusschen de eerste en tweede Egelantiersdwarsstraat, N. 3893.

N. 14. Een Pakhuis, c. a., in de Tuinstraat, tusschen de eerste en tweede Egelantiersdwarsstraat, N. 4123.

N. 15. Een Huis, c. a., in de Tuinstraat, tusschen de eerste en tweede Egelantiersdwarsstraat, in den Speldenmakersgang, N. 4166.

N. 16. Een Winkelhuis, c. a., op het Houtkoopersgrachtje, voor de Steenvoetsluis, tusschen de Achter- en Bataviersstraten, N. 5975.

N. 17. Een Winkelhuis, c. a., in de tweede of laatste Laurierdwarsstraat, het derde Huis van de Lauriergracht, N. 1289.

N. 18. Een Koopmanshuis, c. a., op de Elandsgracht, bij de Prinsengracht, N. 304.

N. 19. Een Koopmanshuis, c. a., op het Nieuwe Waals-eiland, of den Buitenkant, tusschen de Santammer- en Schipperstraten, N. 2571.

N. 20. Een Huis, c. a., op de Rozengracht, aan de N. Z., het zesde Huis beoosten de Baangracht, N. 2425.

N. 21. Een Huis, c. a., op den Nieuwezijds Achterburgwal, tusschen de Mol- en Korte Lijnbaanstegen, N. 2507.

N. 22. Een Winkelhuis, c. a., in de Egelantierstraat, bij de Maagdelievenstraat, N. 3932.

N. 23. Acte Obligatoir, met Hypotheek, groot in kapitaal *f* 1400, losbaar in jaarlijksche termijnen, ieder ter somma van *f* 100, rentende 5 pCt. 's jaars, onder verband van een Koopmans-Winkelhuis, c. a., op de Noordermarkt, bij de Noorder Kerkstraat, N. 5674.

EINDE DER TWEEDE EDITIE.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 7 Nov. Uit Frankfort, onder dagteekening van den 3 en 4 dezer, schreef men ons het volgende:

« De laatst uit Weenen ontvangen brieven stellen ons vorst Esterhazy voor als op het punt staande om naar Londen te vertrekken, met nieuwe instructiën betreffende de definitive regeling van het oostersche vraagstuk. Men wil, dat hij over Parijs zal gaan, ten einde ook eene bijzondere zending bij koning Lodewijk Philips te volbrengen.

« De vertakkingen der alhier ontdekte revolutionaire zamenspanning van handwerkers komen meer en meer aan het licht. Ook in Hanau zijn eenige jonge lieden gevankelijk binnengebragt. Te Mainz hebben vele huiszoekingen plaats gehad. Ook hier zijn, naar men zegt, dezen morgen weder eenige personen in verzekerde bewaring gesteld. De propaganda schijnt zich als uitsluitend tot werklieden te hebben bepaald; waarschijnlijk, om dadelijken invloed op de massa's te hebben. Hoe dit zij, het is zeker, dat vele jonge lieden, door aan de verleiding gehoor te geven, zich zelven en hunne familiën in het ongeluk hebben gestort.

« Dezer dagen was hier de beroemde von Siebold uit Leyden; op zijne terugreize naar Nederland is hij voornemens België te bezoeken. »

— Wij vernemen, dat Z. M. aan de heer A. de Kock een eervol ontslag heeft verleend, als ontvanger der directe belastingen in het 5de arrondissement alhier, behoudens zijne aanspraak op pensioen.

— Men schrijft ons, dat door Z. M. dezer dagen zijn verleend de volgende octrooijen, te weten:

Aan F. Parthon te Gent, voor den tijd van tien jaren, op de invoering in dit rijk van verbeteringen in de toebereiding van benoodigdheden om het onderwijs in het schrijven gemakkelijk te maken, genaamd *Enpheographie* of *Odeijnsche leerwijze;*

Aan J. Oechelhauser te Siegen in Pruissen, voor den tijd van tien jaren, op de invoering in dit rijk van verbeterde werktuigen tot het vervaardigen van papier, genaamd *machine Oechelhauser;*

Aan J. W. S. de Alba, te Brussel, voor den tijd van vijftien jaren op de invoering in dit rijk van eene nieuwe wijze ter bekoming van beweegkracht, dienstig voor locomotiven, en ook voor andere oogmerken, mitsgaders van de manier om die kracht aan te wenden;

Aan G. White, te Rotterdam, voor den tijd van tien jaren, op de invoering in dit rijk, van eenen verbeterden toestel tot het filtreren van vloeistoffen; en

Aan W. Wright, te Manchester, voor den tijd van tien jaren, op de invoering in dit rijk van nieuw uitgedachte verbeteringen der spinwerktuigen.

— Naar wij vernemen, heeft Z. M. aan de plaatselijke besturen van Oosterhout, de Klundert, Made en Drimmelen, Heusden en Geertruidenberg, toegestaan de invoering van tijdelijke of voortdurende personele omslagen, of de verandering van den grondslag van reeds bestaande personele omslagen.

— Men schrijft ons, dat Z. M. aan jonkh. F. van Harencarspel Eckhard eervol ontslag heeft verleend, als lid van den raad van bestuur van het algemeen burgerlijk pensioenfonds, en in deszelfs plaats als zoodanig heeft benoemd jonkh. J. C. R. van Hoorn van Burgh.

— Ten gevolge der benoeming van den heer S. Ten Cate, als lid van het collegie van regenten over het huis van arrest te Sneek, is aan den heer J. W. Bungenberg, op deszelfs verzoek, een eervol ontslag uit die betrekking verleend, welke Z. Ed., uithoofde van verandering van woonplaats, buiten staat was, langer te bekleeden.

— Aan den heer mr. G. Hollaer van Gote is, met den 1 Januarij aanstaanden, eervol ontslag verleend, als arrondissements-inspecteur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Appingadam, behoudens zijne aanspraak op pensioen, en tevens bepaald, dat de inspectie van voornoemd arrondissement zal worden ingetrokken, en vereenigd met die van Groningen.

— Men schrijft uit Batavia dd. 1 Julij: Met het onlangs alhier aangekomen particulier brikschip *Union*, gezagvoerder J. C. Tupper, zijn alhier aangebragt de equipagie en passagiers van het te Pekalongan te huis behoorende, en herwaarts bestemde schip *Pekalongan*, gevoerd door J. F. van der Laan, welke bodem, volgens afgelegde verklaring, door den gezagvoerder en opvarenden, op de hoogte van Pamanoekan, bij het invallen eener zware bui uit zee, is omgeslagen, doch waarbij niemand is verongelukt. Aan den gezagvoerder Tupper is te danken de redding der equipage, bestaande uit 35 man, benevens de daarbij zich bevonden hebbende vijf passagiers, welke door hem met levensgevaar, op een vlot drijvende gevonden, aan boord zijn genomen en te Batavia aangebragt.

Door Z. Exc. den waarnemend gouverneur-generaal van Neêrlands-Indië zijn de volgende dispositiën genomen: — Benoemd: tot lid in den residentieraad te Soerakarta, de gepensioneerde majoor J. J. A. A. Ruzette, in plaats van het, op deszelfs verzoek, honorabel ontslagen lid M. C. E. Stakmann; tot zout-verkoop-pakhuismeester te Pekalongan, J. C. Struwer; tot 3den commies bij het landmeters kantoor en dat der verponding te Batavia, J. onte. — Op verzoek eervol uit 's lands dienst ontslagen, onder toekenning van pensioen: de ingenieur der 1ste klasse van den waterstaat en 's lands gebouwen, C. van Thiel. — Op verzoek gepensioneerd: de kapitein der infanterie J. van Dalm. — Voorts is het debiet van het klein-zegel te Batavia opgedragen aan Mw. M. M. Geijrold, wed. van den resident van Rembang, F. E. Hardij.

'S GRAVENHAGE 6 Nov. De afdeelingen der tweede kamer van de staten-generaal zijn heden middag en heden avond over de begrootingswetten vergaderd geweest. Heden middag was er eene bijeenkomst van de centrale sectie met Z. Exc. den minister van financiën bepaald, welke echter tot morgen ochtend, vóór de openbare zitting, is verdaagd, uithoofde een zeer groot aantal leden der kamer heden hunne opwachting bij Z. M. Koning Willem Frederik hebben gemaakt. Men verneemt, dat, na de zitting van morgen, waarschijnlijk geene openbare zitting zal plaats hebben, dan na den afloop der plegtigheid van Z. Ms. inhuldiging binnen de stad Amsterdam.

— Men verneemt, dat het op heden middag bij Z. K. H. den prins van Oranje gehouden gala-diner zeer luisterrijk is geweest, en vereerd is geworden door Z. M. Koning Willem Frederik, HH. MM. den Koning en de Koningin, benevens de overige leden van het koninklijk gezin, de ministers des Konings, het corps diplomatique, en onderscheidene aanzienlijken dezer residentie.

— Gisteren heeft het corps diplomatique de eer gehad ten gehoore te worden ontvangen door Z. M. koning Willem Frederik.

— Heden avond is in den nederduitschen schouwburg alhier ten tooneele gevoerd *Arthur, of zestien jaar geleden*, een drama, waarin mad. Albert zulke aangename herinneringen ook bij het publiek dezer residentie had nagelaten. De heer Hoedt, als *lord Melvill*, benevens zijne echtgenoot, als *Marie*, hebben zich op eene waardige wijze van hunne taak gekweten, en zijn na het eindigen van dit tooneelspel door het publiek uitgeroepen en met een uitbundig handgeklap begroet. Ook de heer Hammecher, als *Arthur*, verdient eene eervolle melding.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN 6 Nov. KOFFIJ. 500 balen St. Domingo zijn tot 29¾ cs. afgedaan. — SUIKER. 169 kanass. ord. Java zijn tot *f* 14 vreemde vlag verkocht, en ter verzending zijn 15,000 kilo's Lompen en Melis, en 5,000 kilo's Kandij tot diverse prijzen gedaan. — HUIDEN. 600 drooge Montevideo zijn tot geheim gehouden prijs verkocht. — TRAAN. 500 hectol. Zuidzee zijn tot niet bekend geworden prijs afgedaan. — HARST. 250 vaatjes, dezer dagen van New-York aangevoerd, zijn tot *f* 3¾ verkocht.

ROTTERDAM 6 Nov. TABAK. Heden werden 79 vaten Maryland, in Augustus uit de lading *George Gardner* van Baltimore aangevoerd, tot 23 cs. verkocht. — KRENTEN. (Zantische.) De tegen heden aangeslagen veiling van 101/1, 56/2 en 33/3 booten werd ingetrokken, en gedeeltelijk uit de hand tot *f* 30 verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN 4 Nov. Wij hebben geene verandering in de prijzen van *Tarwe* of *Garst* te melden; de handel was in deze beide artikelen zeer onbeduidend. Omtrent 5,000 Q. *Haver* uit Ierland hebben den voorraad van verleden week nog vermeerderd. Er was intusschen veel vraag naar dit artikel tegen den verminderden prijs van maandag.

Invoer deze week.

	Engelsche.	Iersche.	Vreemde.	
Tarwe.	1380	—	6820 . . .	Quarters.
Garst	1480	—	280 . . .	»
Haver	25	12460	2060 . . .	»

MIDDELBURG 5 Nov. Daar er heden geene bijzondere vraag voor *Tarwe* bestond, waren de prijzen 20 à 25 cs. per mud lager dan vorige week; het aangevoerde ruimde tot die verlaging langzaam op, terwijl in jarige, die niet dan van de zolders geveild werd, zeer weinig handel was, daar de houders te hoog in hunne eischen waren. *Rogge* bleef prijshoudend. Voor winter-*Garst* was met moeite vorigen weekprijs te bedingen, en de zomer-*Garst* is 30 à 40 cs. per mud in prijs gedaald. *Haver* en *Boekweit* zonder handel. Walchersche witte en bruine *Boonen* bleven, bij weinig aanbieding, ruim prijshoudend; voor de allerpuikste heeft men de hoogste notering ingewilligd. *Paardenboonen* verkeeren in eene lusteloze stemming. Walchersche groene en witte *Erwten* waren even als vorige week bijzonder gezocht; voor de puikkokende soorten heeft men voor enkele monsters boven onze notering ingewilligd. Uit de eilanden blijven de aanvoeren van *Erwten* en *Boonen* ontbreken. *Koolzaad* was bijzonder gevraagd; de puike soort is met £ 61½ betaald. *Kanariezaad* komt niet voor. *Olie* en *Koeken* zijn onveranderd gebleven.

Men noteert: *Tarwe.* Zeeuwsche. Puike jar. en tweej. *f* 255 à 270; puike nieuwe (1840) *f* 247½ à 261; gemeenere dito *f* 219 à 240. Walchersche. Puike jarige en tweejarige *f* 270 à 277½; puike nieuwe (1840) *f* 255 à 270; gemeenere dito *f* 240 à 255. *Rogge.* Nieuwe Zeeuwsche *f* 180 à 189; Bergs. en Bred. *f* 174 à 180. *Garst.* Nieuwe winter *f* 156 à 165; dito zomer *f* 129 à 138. *Haver.* Zeeuwsche brouw *f* 105 à *f* 120; dito voer *f* 75 à 90. *Boekweit.* Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 135 à 150; Bergsche en Bredas. *f* 150 à 168. *Boonen.* Walchersche witte *f* 292½ à 300; dito bruine *f* 345 à 360; dito *Paardenboonen* *f* 157½ à 165; Zeeuwsche dito *f* 156 à 162. *Erwten.* Walchersche groene *f* 232½ à 240; dito witte *f* 210 à 225; Zeeuwsche groene *f* 210 à *f* 225; dito witte *f* 195 à 210. *Koolzaad.* Nieuw Zeeuwsch en Vlaamsch *f* 300 à 345; nieuw Walchersch *f* 360 à 367½; dito St. Joosландsch *f* 367½ à 375. *Raapolie* *f* 42.50, *Lijnolie* *f* 35 per Ned. Vat.

Regtzaken.

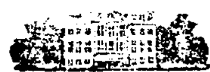
KOEKENBIER c. s. — ONTEIGENING.

Wij ontvangen nader het volgende meer volledige verslag der uitspraak van den hoogen raad der Nederlanden in bovengemelde zaak.

'S GRAVENHAGE, 6 November.

Op gisteren is door den hoogen raad uitspraak gedaan in de zaak van den heer gouverneur van Utrecht, contra Koekenbier c. s., betreffende den spoorweg naar Arnhem. Bij dat arrest is hoofdzakelijk overwogen, dat de magtiging, om zich in het bezit te stellen van de gronden der eischers, aan den heer gouverneur van Utrecht, in der tijd door de regtbank was verleend, alleen onder den last, van zich te gedragen naar de voorschriften der wet van 1810; dat, volgens sommige dier voorschriften, de inbezitneming kan plaats hebben vóór de schadeloosstelling, en zelfs vóór dat dezelve geregeld is; dat door die bepalingen werd gewijzigd en afgeweken van het beginsel van artikel 545 wetboek Napoleon, waarbij eene voorafgaande schadeloosstelling was gevorderd, hetgeen had kunnen geschieden, omdat de latere de vroegere wet kon wijzigen; dat echter, posterieur aan de wet van 1810, bij art. 625 van het nederlandsch burgerlijk wetboek, weder was bepaald, en wel met inroeping van de grondwet, dat er behoorlijke schadeloosstelling moest worden verstrekt, en door die bepaling alle de voorschriften der wet van 1810 waren vervallen en afgeschaft, welke daarmede in strijd waren, al ware tot dien tijd toe door het 2de additionneel artikel der grondwet de wet van 1810 in haar geheel behouden, en al moet ook worden aangenomen, dat dezelve in alle die voorschriften, welke niet in strijd zijn met het aangehaald beginsel, van kracht is gebleven; dat volgens die latere wetsbepaling geen ontzet uit het bezit van eigendommen kan plaats hebben, dan tegen behoorlijke, dat is gelijktijdige vergoeding, welke dus vóóraf moet worden begroot, en elk ingezeten bevoegd is, zich ordinario modo voor de regtbanken te verzetten tegen alle in bezitneming, die niet met dadelijke voldoening der schadeloosstelling gepaard gaat; dat mitsdien de eischers, zich willende verzetten tegen het effect der hier geautoriseerde in bezitneming, niet verkeerden in het geval van art. 14 der wet van den 8 Maart 1810, en alzoo dit artikel verkeerdelijk in deze was toegepast; dat daarenboven de eischers, eene geheele afschaffing der wet van 1810 bewerende, met zich zelve in strijd zouden zijn geweest, indien zij zich naar art. 14 hadden gedragen; dat ook tegen den gewonen vorm van regtspleging, die hier gevolgd was, geen tegenzeggen had plaats gehad, en in dien stand der zaak geene niet ontvankelijkheid *ex officio* door den regter had kunnen worden uitgesproken; dat dus het arrest van het provinciaal geregtshof in Utrecht moest worden vernietigd, doch de definitieve beslissing afhing van daadzaken en regtspunten, welke onopgelost waren gebleven. — De hooge raad heeft alzoo het gemelde arrest gecasseerd, en voorts, met toepassing van de art. 422 en 424, *Wetb. van Burg. Regtsv.*, het geding teruggewezen aan het gemeld provinciaal geregtshof, ten einde de hoofdzaak verder te behandelen en te beslissen.

Advertentiën.

(7305) J. S. WURFBAIN, E. ZWEERTS, A. VAN HALL, F. KAT, H. EIJMER Johzn., C. C. VERWEIJDE, A. B. VAN DER VIES, P. E. H. PRAETORIUS, H. A. KLINKHAMER, J. A. JOLLES Jr. en A. DE MOLL VAN OTTERLOO,

MAKELAARS,

zullen op *Maandag* den 16den *November* 1840, des avonds na 5 ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, door de Notarissen MEIJER en VIERVANT, doen Verkoopen:

N°. 1. Een kapitaal, hecht, sterk en weldoortimmerd KOOPMANS-HUIS en ERVE, met deszelfs eigen Wal, staande en gelegen op het Droogbak, tusschen den Singel en de Buiten-Visschersstraat, Wijk 32, N°. 5599, Sectie D, N°. 6156.

N°. 2. Een kapitaal, hecht, sterk en welgebouwd PAKHUIS en ERVE, met deszelfs eigen Wal, gelegen naast en belend het voorgaande Perceel, N°. 5598, Kadaster-N°. 6157. Deze beide Perceelen zullen eerst ieder afzonderlijk geveild, en vervolgens met elkander in slag gelegd worden.

N°. 3. Een Vierdepart in een WOONHUIS, TUIN en BOSCHJE, gelegen in de Sloterdijker-Meer, gemeente Sloten, c. a., Sectie D, N°. 487 en 488.

Breeder bij Billetten omschreven en te bezigtigen, op vertooning van een Toegang-Billet, door een' der gemelde Makelaars onderteekend. De bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen, vier dagen vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags, ten Kantore van gemelde Notarissen, voor een ieder te zien zijn.

G. W. WESSELING, Chr. AMENT en J. WESSELING Hz.,

MAKELAARS,

presenteren op *Maandag* den 30sten *November* 1840, des avonds na 5 ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van de Notarissen SANTHAGENS en VAN HOUTEN, te Verkoopen:

Een extra kapitaal, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande en gelegen op de Heerengracht, naast het hoekhuis van de Huidenstraat, Wijk 34, Verp. N°. 6185, Kadastrale Sectie E, N°. 3969, het Erf groot 67 ellen.

Breeder bij Billetten omschreven en te bezigtigen, op vertooning van een Toegang-Billet, door een' der gemelde Makelaars onderteekend. De bewijzen van Eigendom en Veilconditiën zullen, vier dagen vóór en op den Verkoopdag, te zien zijn ten Kantore van de Notarissen SANTHAGENS en VAN HOUTEN, op de Keizersgracht, over *Felix Meritis*. (7306)

(7307) J. L. VAN DER HAAGEN,

Makelaar,

zal, op *Woensdag* den 11den *November* 1840, des Namiddags ten *Eén Ure*, voor den Stal op het Leidsche Plein, door den Heer J. C. BAUM,

Verkoopen:

Eenige diverse soorten van PAARDEN; voorts diverse RIJTUIGEN, waarbij eene STADS KOETS voor 4 Personen, met Statie-Bok, en laatstelijk TUIGEN, HOOFDSTELLEN en STALBEHOEFTEN. Iemand iets ten Verkoop hebbende, spreke met gemelden Makelaar, Raamstraat, N°. 21.

(7308) HET KANTOOR van den *Makelaar* A. B. VAN DER VIES, en dat van de AMSTERDAMSCHE ONDERLINGE BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPIJ, onder zijne Directie, is *VERPLAATST* naar den *Oudezijds Voorburgwal bij de Stoofsteeg*, N°. 67.

Voor Passagiers en Goederen naar *Batavia*.

Zal den 20 dezer maand in het *Nieuwe Diep* zeilree liggen: Het nieuw gekoperd Tweedeks BARKSCHIP *DECIMA*, gevoerd wordende door Kapitein K. J. Polhuis, varende eenen bekwamen Scheepsdoctor, en hebbende zeer goede inrigting voor Passagiers. Personen of Familien voor den overtogt naar *Java* van dezen bodem gebruik willende maken, of iemand eenige Goederen ter inlading hebbende, worden verzocht zich in tijds aan te melden bij den Cargadoor FLORIS DER KINDEREN, te *Amsterdam*. (7309)

(7310) Ten Kantore van M. M. POLAK & ZOON, op het Rokin, het 4de huis van de Gapersteeg, N°. 132, zijn in de afgeloopen 131ste *Kon. Ned. LOTERIJ* de navolgende KAPITALE PRIJZEN gevallen:

N°. 25854. . . . . *f* 60,000.
» 22569 (*Heel Lot*) . . . » 20,000.
» 21603. . . . . » 10,000.
» 11485. . . . . » 2,500.
» 18197. . . . . » 2.500.
» 9330 *f* 70 *en Premie* . » 2,000.

Voorts diverse van f 1,060, als anderzins.

Aan gemeld Kantoor zijn te bekomen voor de aanstaande 132ste Kon. Ned. Loterij, (waarvan de Trekking op Maandag den 30 November aanstaanden zal beginnen), HEELE en GEDEELTEN van LOTEN voor de Eerste Klasse, alsmede DOOR GEFOURNEERDE voor alle Klassen.

(7311) MAATSCHAPPIJ:

Tot Nut van 't Algemeen.

AMSTERDAMSCH EERSTE DÉPARTEMENT.

Aan de Leden wordt berigt, dat op *Maandag*, den 9den dezer, de Spreekbeurt zal worden vervuld door den Heer Bestuurder Mr. J. A. JOLLES.

Amsterdam, *den* 6 *November* 1840.

Namens het Bestuur,
J. BRESTER Az.,
Eerste Secretaris.

(7312)

WHITE'S
Gebreveteerde
ZUINIGHEIDS-KAGCHEL

behoeft slechts eens gevuld te worden, om 16 à 24 uren, naar gelang van den vereischten warmtegraad, te branden, en iedere vulling kost slechts 10 à 15 Cents. Men kan dezelve op het karpet, en zelfs op een meubel stellen, zonder ijzeren plaat of iets anders ter onderlegging. Zij veroorzaken noch stof, noch rook, en het is niet mogelijk, dat er brand door ontstaan kan. Men kan ze overal gebruiken, ook waar geen schoorsteen is, daar de kleine blikken pijp (voor de trekking) met weinig moeite onder den vloer of door eene kleine opening in den muur naar buiten gebragt kan worden. Eens aangelegd, behoeft men er niet weder naar om te zien, vóór dat ze uitgebrand zijn, namelijk in 16 à 24 uren. De vorm is bevallig zonder zwierig te zijn. Ieder, die deze KAGCHEL kent, zal haar de voorkeur boven alle andere geven. Zij bevelen zich in het bijzonder aan voor Magazijnen en Winkels.

In het *VERKOOPHUIS* op den Vijgendam, waar er eene in werking is, kan men nadere inlichting bekomen.

(7313)

PATENT-WASKAARSEN
OF
BOUGIES à L'ETOILE,

Van de Fabrijk van den Heer ZEEMAN, worden in het ENGELSCH MAGAZIJN en in het VERKOOPHUIS,

1ste QUALITEIT à *f* 1.00,
2de » » » 0.90, per Pak, Verkocht.

Voorhanden Soorten zijn: 4, 5, 6, 7, 8 per ℔, en *Rijtuigkaarsen*.

PS. Veelal wordt, bij het fabriceren der PATENT-WASKAARSEN, om daaraan eenen hoogeren graad van witheid te geven, *Arsenicum* gebruikt, hetgeen het verblijf in een vertrek, waarin zij veel gebrand worden, hoogst ongezond maakt. Wij kunnen onze geëerde Begunstigers de verzekering geven, dat het boven geannonceerd Fabrijkaat geheel vrij van dit vergif is.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

ONMIDDELLIJK VERTREK.

(7314) **Berigt aan de Dames.**

MAGAZIJN VAN SHAWLS EN NIEUWIGHEDEN VAN *Parijs, Lyon* EN *Nismes*.

A. PEPPE, Vertegenwoordiger van verscheidene Fabrijken, heeft de eer de Dames te berigten, dat bij NIEUWIGHEDEN IN ZIJDE, LANGE SHAWLS, DOEKEN, en andere ARTIKELEN ontvangen heeft.

Alles tot vaste Prijzen.

Uitgepakt in het Wapen van Bern, op het *Spui*.

(7315) KONINKLIJKE GEOCTROIJEERDE

MUZIJK-INSTRUMENTEN-FABRIJK,

van J. VAN RAAIJ en ZONEN, te *Amsterdam*.

Aan gemelde FABRIJK worden gevraagd PIANO-MAKERS, PIANO-KASTENMAKERS, en een PIANO STEMMER, alle hun werk goed verstaande. Adres aan het *Magazijn*, Kalverstraat. Brieven *franco*.

(7316) *VLOEIBARE ASPHALT.*

Dit onfeilbarr Middel ter opdrooging van vochtige Muren en Beschotten, dat mede alle voorwerpen, van welken aard ook, hetzij Steen, Hout of Metaal, tegen den schadelijken invloed van de vochtigheid of het water beveiligt, en in elk jaargetijde kan gebezigd worden, is te bekomen in het MAGAZIJN van *VLOEIBARE ASPHALT* en *ITALIAANSCH MOZAIK* van G. N. PICOT, op den *N. Z. Voorburgwal, tusschen de Mol- en Mostaardpotstegen*, N°. 177, à *f* 1.50 pr. Ned. ℔, met welke hoeveelheid men eene oppervlakte van Acht Vierkante Nederl. Ellen kan bedekken. De instructie, omtrent het gebruik, wordt bij de levering *gratis* afgegeven.

(7317) *Au Musée des Modes.*

Trappen van de Beurs 108.

Nouvel assortiment de DRAPERIES et de Nouveautés pour habits, Redingottes, Paletots, Pantalons et Gilets de Bal. Cachemire Français, Anglais et autres. Rien n'est négligé pour la confection des divers articles qui sont confiés.

GEBREVETEERDE
PERRYAANSCHE
Filtreer-INKTKOKER.

Deze nieuwe en nuttige Uitvinding geeft oogenblikkelijk, in het Kopje van den Filter, eene genoegzame hoeveelheid KLAREN GEFILTREERDEN INKT, welke, naar verkiezing, weder in den Inkt-Koker kan teruggevoerd worden, in welken de Inkt aan geen bederf onderhevig is, noch door de lucht kan benadeeld worden. De Inkt, op deze wijze bewaard, wordt noch dik, noch schimmelig, en behoudt ten allen tijde, en in iedere luchtstreek, deszelfs deugdelijkheid. Door de Filtratie heeft de Inkt altijd eene goede kleur, en is van elke verdikkende zelfstandigheid ontdaan, waardoor de hinderpalen en onaangenaamheden, welke de onzuivere Inkt, over het algemeen, in de gewone Inktkokers te weeg brengt, door het gebruik van den FILTREER-INKTKOKER, ten eenenmale weggeruimd zijn.

Een middelmatige Inktkoker houdt genoeg Inkt in voor zes maanden of voor één jaar.

Gebreveteerde Perryaansche Raven-Zwarte Pen,

Negen Pennen met Penhouder, voor 60 Cents. Deze Pen is aan geene invreting onderhevig; zij is voortreffelijk voor kantoor- en bijzonder gebruik.

Bovenstaande Artikelen zijn te bekomen bij de meeste Boek- en Papierverkoopers, en Handelaars in Stalen Pennen, zoowel alhier als in de andere steden des Rijks.

Om alle bedrog voor te komen, staan op elke Pen en elken Penhouder deze woorden gegraveerd: «*Perry. Patent, London*,» en is op elke Kaart gedrukt de handteekening: JAMES PERRY & C°. (7318)

A. PLAYTER,
Agent voor dit Rijk.

Ingezonden Stukken.

Eene stem uit het Leger.

V.

Neque quies gentium sine armis; neque arma sine stipendiis; neque stipendia sine tributis haberi queunt

Tacitus. Hist. IV. c. 74.

Vous m'avez écrit que l'état militaire était desormais impossible. — La guerre, vieille comme le monde, ne finira qu'avec le monde. — Ces espérances de paix qui bourdonnent à vos oreilles, on les prononce depuis des siècles, et, depuis des siècles, les passions humaines leur donnent de sanglants démentis.

J. Ambert.

Tot nog toe zijn de dreigende oorlogswolken niet losgebarsten; afwisselend meer of minder dreigend blijven zij echter den staatkundigen horizont bedekken. — Zal de vrede bewaard kunnen worden? Zal het den Koning der Franschen gelukken, aan den opgewonden en oorlogzuchtigen geest zijner natie eene andere wending te geven? Welken invloed zal de vervanging van het afgetreden ministerie Thiers hebben? Waartoe moeten die overgroote wapeningen, met opoffering van zoo vele schatten en het onttrekken van zoo vele handen aan den landbouw en aan de nijverheid, zoo te land als ter zee, in Frankrijk dienen? Welke gevolgen zullen de gebeurtenissen in Spanje met betrekking tot het behoud des vredes hebben? Ziedaar eenige der vragen, welke, in de tegenwoordige omstandigheden, zeker de algemeene aandacht moeten vestigen. Voor het oogenblik willen wij derzelver beantwoording niet beproeven; maar liever, nu de staten-generaal weder vergaderd zijn, en dus de uitgaven voor oorlog aan hunne goedkeuring onderworpen worden, de aandacht van Nederland op het leger trachten te vestigen.

Wij erkennen het, de zoo langdurige spanning heeft het maken van bezuinigingen noodzakelijk gemaakt; maar vele, misschien reeds te groote, zijn op de uitgaven voor oorlog daargesteld geworden. Zullen dezelve nog verder voortgezet worden?

Dadelijk, na het sluiten des vredes, is de oud hollandsche geest, niettegenstaande de bittere ondervinding van vroegere tijden, niettegenstaande de lessen, met onuitwischbare letters in 's lands geschiedenis gegrifd, met vernieuwde kracht wakker geworden: niet voor de verdediging des vaderlands, niet voor het behoud van deszelfs onafhankelijkheid en staatkundig bestaan, zijn die schatten opgeofferd geworden, neen! het leger heeft dezelve verslonden, dus..... op hetzelve moeten de bezuinigingen gemaakt worden.

Meermalen werd de staat vergeleken met eenen huisvader, wiens zaken achteruit gingen; meermalen werd gevraagd, zou zulk een huisvader jaarlijks schulden op schulden stapelen? Zou hij jaarlijks geld leenen, om de interessen zijner schulden te betalen, enz.? Zonder het al of niet juiste dezer vergelijking te onderzoeken, willen echter ook wij gebruik van dezelve maken.

Welk huisvader, door de omstandigheden achteruit gegaan, en doordrongen van de noodzakelijkheid, om zijne uitgaven te verminderen, zal die bezuinigingen zoeken op de uitgaven, welke tot zijn bestaan noodzakelijk zijn? Een huis, landerijen, enz. bezittende, zal hij dezelve zoeken op die, welke zijn huis in stand, zijne landerijen bruikbaar moeten houden? Zal hij alzoo den hoeksteen van zijn bestaan aantasten? Wij laten het antwoord aan anderen over.

Indien men eenen huisvader, die, ter bezuiniging, de noodzakelijke uitgaven, welke alleen zijnen ondergang verhoeden kunnen, vermindert, die zijn huis invallen, zijne landerijen bederven liet, met regt onverstandig noemen zoude: wat moet dan van een volk gezegd worden, dat, ter sparing van eenige uitgaven, den hoeksteen zijner onafhankelijkheid ondermijnt! Tacitus heeft gezegd: «*Neque quies gentium sine armis.*»

De geschiedenis is de beste leermeesteresse der volken; zij is de spiegel, welke ons in de toekomst doet zien, en, door te waarschuwen voor begane missiagen, ons lessen der wijsheid geeft. — Wat nu leeren ons de geschiedenis van ons vaderland?

Onder Maurits en Frederik Hendrik was Nederland de krijgsschool van Europa; een Tureune was uit dezelve voortgekomen; door de kracht der wapenen vestigde zich eene republiek, welke niet alleen Spanje tot den vrede en de erkenning van deszelfs onafhankelijkheid dwong, maar bovendien zoo grooten invloed in Europa uitoefende, dat zij, door het zenden van vlooten en legers naar de Oostzee, het openen der Sond, het slaan der Zweedsche vloot, en vooral door het winnen van den veldslag op het eiland Funen, Zweden tot den vrede met Denemarken noodzaakte (1659). De geschiedenis leert ook, dat, door het verwaarloozen der zeemagt, Nederland in 1665 niet in staat was, om zich tegen den zwakken bisschop van Munster te verdedigen; het was onmagtig, om een leger van 13,000 man af te keeren, en moest niet alleen bij kleine duitsche staten, maar zelfs bij Frankrijk hulp zoeken.

Zij leert ons, dat het vaderland in 1672, niettegenstaande den eerbied, welke het aan Europa had weten in te boezemen, in weinige weken op den rand van zijnen ondergang, door de zegevierende wapenen van Frankrijk, enz., waartegen het nietige en veronachtzaamde leger van den staat niet kampen konde, gebragt werd.

Maar zij leert ons ook, dat zij, die toen bijna nergens wederstand boden, het waren, die, onder den grooten Willem III, het vaderland van den rand des afgronds reddeden, en Lodewijk XIV noodzaakten den nijmeegschen vrede te sluiten.

Het waren die soldaten, die naderhand onder Willem III en van Ginkel Ierland veroverden: zij waren het, die, gedurende den oorlog van 1688—97, aan de heerschzucht van den *zoogenaamden grooten Koning* paal en perk stelden, en het vaderland den verloren invloed deden herkrijgen, maar vooral waren het de, door dien grooten veldheer gevormde soldaten, welke, gedurende den spaanschen successie oorlog, Frankrijk noodzaakten, om zijn lievelings plan, de verovering der Zuidelijke Nederlanden, voor langen tijd ter zijde te stellen, ja, hetzelve dwongen een gedeelte der vroeger gemaakte veroveringen wederom af te staan. — Willem IV vormde, uit de door Johan de Witt en zijne tijdgenooten zoo schandelijk verwaarloosde landmagt een leger, hetwelk Neêrlands wapenroem ... voerde; aan zijne leiding had het te danken, dat het gedurende den spaanschen successieoorlog werd, wat het onder Maurits en Frederik Hendrik geweest was...... *de leerschool der europesche legers.*

Frederik II toch heeft erkend, dat niet het pruissische leger, maar wel het nederlandsche gedurende den successieoorlog, de krijgsschool der achttiende eeuw geweest is: en een franschman zegt van hetzelve: «*les mêmes troupes, auxquelles on donne si gratuitement l'épithète de poltrons et de laches lorsqu'elles font la guerre en 1672, sont les mêmes, qui chassèrent les Francais des provinces conquises; qui soutinrent avec tant de ... la guerre de succession, et qui, de l'aveu de tout le monde, furent ... gardées avec raison comme les meilleures troupes de l'Europe. Par quel prodige cette métamorphose s'opera-t elle? Par la sévérité du Roi Guillaume dans le maintien des loix, de la discipline et de la subordination, mais encore plus par son attention à distinguer, à récompenser la valeur, l'intelligence, l'habilété et la bonne conduite.* (Lettres Militaires. ... p. 138 Paris 1731.)

Deze getuigenissen, welke het nederlandsche leger tot eer verstrekken, welke bewijzen, dat de Nederlanders, zoowel te land als ter zee, zich met roem overladen hebben, doen overtuigend zien, dat «*l'épithète de poltrons et de laches*» met hetwelk het nederlandsche leger maar al te dikwijls bestempeld geworden, nooit door den nederlandschen soldaat verdiend worden is, maar dat buiten deszelfs schuld liggende oorzaken daartoe aanleiding gegeven hebben.

Die oorzaken waren, bij te ver gedreven bezuinigingen en daaruit voortvloeijende verminderingen, het veronachtzamen van het leger, het nemen van alle vooruitzigten voor de toekomst: deze toch moesten ... loosheid, die invretende kanker van alleu waren krijgsmansgeest, ... boren worden: wat is er van een leger, bij hetwelk dezelve heerscht, ... wachten?

En wij, wij zullen de geschiedenis verwaarloozen? Zullen wij, ... ver gedreven bezuinigingen, den hoeksteen van ons volksbestaan ondermijnen, en in de toekomst aan den vreemdeling de gelegenheid verschaffen, om het nederlandsche leger te zeggen, wat Heeren van hetzelve gezegd heeft: «*Ce n'etaient plus ces Hollandais dont la bravoure avait en partie décidé les journées de Schellenberg, de Hochstedt, de Ramillies et de Malplaquet: trente ans de paix avaient presque entièrement paru ... l'esprit militaire.*» ??

(1) A. G. L. Heeren, *Mémoires sur les campagnes des Pays-Bas* 1745—47, pag. 52.

Schouwburgen, Concerten, enz.

STADS SCHOUWBURG. Maandag 9 November, ... WAT DOEN NIET LIEFDE EN GELD? Blijspel, in vijf Bedrijven, door den Heer *J. L. de Hoog*. Nooit vertoond. Gevolgd door: KIA-KING, groot ... Pantomime, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*.

Aanvang ten 6 Ure.

THEATRE FRANCAIS. *Sous la direction de Mr. ...* Mardi 10 Novembre 1840. Une première représentation de la reprise de ... RIE, OU LES TROIS ÉPOQUES, Comédie, en 3 Actes, de Mr. *Ancelot*, ... cédée de: LES VIEUX PÉCHÉS, Vaudeville, en 1 Acte, de Mr. *Carmouche*.

On commencera à 6½ heures précises.

Jeudi 12 Novembre: (Spectacle démandé.) La quatrième représentation de: KEAN.

En attendant au premier jour: SOIRÉE MUSICALE, donnée, conjointement avec l'Administration, par Mr. *Joseph Menter*, membre de la ... de S. M. le Roi de Bavière.

ITALIAANSCHE SCHOUWBURG, in de ... *straat*. (15de Voorstelling in Abonnement.) Maandag den 9 November, NORMA, groote Opera, in vier Bedrijven; Muzijk van *Vincten Bellini*. ... *Matthey* zal de rol van *Norma* vervullen.

Aanvang precies ten ... Ure.

SALON DES VARIÉTÉS, in de *Nes*. Maandag 9 November 1840. *Eene tweede Voorstelling* van: DE HOFPOËET, OF HET BEZOEK INCOGNITO, Blijspel met Zang, in twee Bedrijven, door *F. R...* Voorafgegaan door: DE DOCHTER VAN DOMINIQUE, Blijspel met Zang, in één Bedrijf, naar het Fransch *La Fille de Dominique*.

Entrée 75 Cts., welke in vertering zal worden aangenomen.

Aanvang ten 7½ Ure. JH. DUPORT.

GROOT FRASCATI. Zondag den 8 November 1840. CONCERT, Air varié voor de fluit, van *Druët*, voor te dragen door den Heer *Froschart*; Variations brillantes voor 2 guitarres, gecomponeerd ... voor te dragen door den Heer *F. Stoll* en deszelfs Elève, de Jonge... *H. C. Froschart*; Concertino van *Steinbrecher*, voor de fluit, voor te dragen door den Heer *Froschart*; (op verzoek) Air varié, uit de Opera ... *de Bronze*, gecomponeerd en voor te dragen door den Heer *F. Stoll*, volgens Programma.

Aanvang ten 7½ Ure.

GRAND ASSAUT D'ARMES, à la Salle *GRAND FRASCATI*, Mercredi 18 Novembre 1840, sous la direction de P. CHARDONNEAU, membre de l'Académie d'Escrime de France, maître d'Escrime de l'Académie de Leide et de la Société d'Escrime de la salle *Frascati* à Amsterdam. Première Partie: *La Pointe*. Seconde Partie: *L'Espadon*. Troisième Partie: *Le Baton*.

On commencera à 7½ heures.

Entrée par Souscription *f* 1.50. Non souscription *f* 2. L'on peut ... à la salle *Frascati* ou l'on peut avoir des Billets depuis 10 jusqu'à 3 ...

Gedrukt bij A. Zweesaardt.